
Хан-Уул дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт
байрлах “Сорилтын шинжилгээний
лаборатори” төслийн 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Аж ахуй нэгжийн регистрийн дугаар: 5723612

Хянасан:

Нийслэлийн байгаль орчны газрын ХБОБНХ-ийн мэргэжилтэн

Хэрэгжилтийг гаргасан:

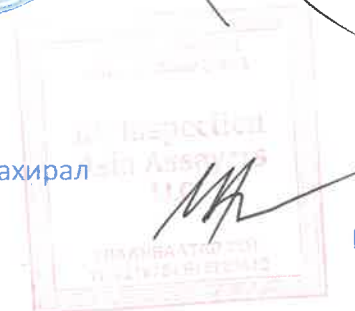
“Эхмонголын байгаль” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал

Б. Сайнзаяа

Хянасан:

“Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал

М. Ганчимэг

Улаанбаатар хот
2023 он

Агуулга

1.1. ТӨСЛИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ	3
1.2. ТӨСЛИЙН БАЙРШИЛ	7
1.3. ХОГ ХАЯГДАЛ	8
4. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	14
5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	17
6. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	17
7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	20
8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	20
9. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	24

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн нэр:	Сорилтын шинжилгээний лаборатори
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр:	“Ар Си Инспекшн Азия Ассайрс” ХХК Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011420015
Хаяг:	Регистрийн дугаар: 5723612 Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 3 хороо, үйлдвэр, 100/1 Утас: 99110734

“Ар Си Инспекшн” групп нь 2006 онд Голланд улсад үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд ISO 9001:2008 стандартаар итгэмжлэгдсэн, хатуу бүтээгдэхүүн, металл, далайн хяналттай холбоотой үйл ажиллагаа явуулдаг хараат бус, хувийн өмчит, хөндлөнгийн хяналтын компани юм. “Ар Си Инспекшн” групп нь дээж бэлтгэл болон сорилт туршилтын ажлаараа London metall exchange /LME/-д бүртгэгдсэн цөөн Олон Улсын Хөндлөнгийн Хяналтын компаниудын нэг бөгөөд 40 гаруй улс орнуудад үйл ажиллагаагаа явуулдаг юм байна. Тус группийн Монгол улс дахь салбар “Ар Си Инспекшн Азия Ассайрс” ХХК нь орчин үеийн тоног төхөөрөмжөөр бүрэн тоноглогдсон эрдэс, металлын лаборатори болон хөндлөнгийн хяналтын лабораторийг 2013 онд байгуулсан. “Ар Си Инспекшн Азия Ассайрс” ХХК-ийн хөндлөнгийн хянагчид болон химичид нь эрдэс, металлын, тэр дундаа баяжмал, нүүрс, коксжсон материал болон түүн дотроос уулын баяжуулах Эрдэнэт үйлдвэрийн болон Оюу-толгойн зэс, молибдений баяжмалын хяналтыг гүйцэтгэж байсан арвин туршлагатай хамт олноос бүрджээ.

“Ар Си Инспекшн Азия Ассайрс” ХХК нь доорх стандартуудаар итгэмжлэгдсэн:

- MNAS/ISO 17025:2007
- MNAS/ISO 17020:2013
- MNAS/ISO 17025:2018

Эрдсийн лаборатори нь 2016 оны 4 сард APLAC (Ази Номхон Далайн орнуудын Лаборатори Итгэмжлэлийн Холбоо)-аар магадлан итгэмжлэгдсэн бөгөөд MRA болон ILAC-ын хавсарсан лого тэмдгийг сорилт туршилтын үйлчилгээндээ ашиглах эрхийг авсан байна.

1.1. ТӨСЛИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ

Эрдэс, металлын лаборатори нь олон улсын хяналтыг гүйцэтгэж байсан 5-30 жилийн туршлагатай инженерүүдийн багийг бүрдүүлж, нийт 17 хүнийг ажлын байраар ханган ажиллаж байна.

Сорилтын шинжилгээний лаборатори нь мэргэжлийн өндөр төвшинд бэлтгэгдсэн туршлагатай боловсон хүчин, Америк, Европын улсуудад үйлдвэрлэгдсэн лабораторийн дэлхийд тэргүүлэгч орчин үеийн технологи, олон улсын стандартын дагуух үйл ажиллагаагаараа дэлхийд хүлээн зөвшөөрөгдөх найдвартай үр дүнг гарган ажилладаг.

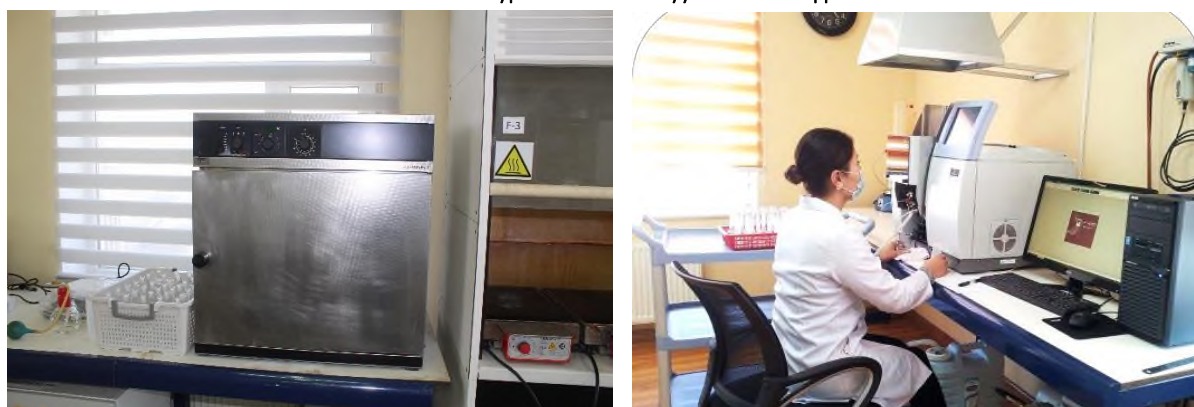
Эрдэс, төмөрлөгийн бус хүдэр, баяжмал, газрын ховор, өнгөт, үнэт, өндөр цэвэршилттэй металлуудын гэх мэт өргөн хүрээний үйлчилгээ үзүүлж байна. Салбар лабораториуд руу дээжийг илгээж шинжилснээр борлуулагч болон худалдан авагчдад найдвартай дүнг өгдөг ба үүнийг үндэслэн шинжилгээг гүйцэтгэх хугацааг тооцоолсон байдаг.

Хүснэгт 1. Үндсэн тоног төхөөрөмжийн жагсаалт

№	Тоног төхөөрөмжийн нэр	Хийц /загвар/	Ашиглалтанд оруулсан огноо	Хэмжих хязгаар, нарийвчлал
1	Атом Шингээлтийн Спектрометр	PinAAcle 500	2018.06	185-900нм
2	Атом Шингээлтийн Спектрометр	AA-200	2014.09	185-900нм
3	Спектрофотометр	AE-S80-2S	2015.02	190-1100nm
4	Аналитик жин	Mettler-Toledo AG204	2014.05	max=210g, min=10mg, d=1mg
5	Аналитик жин	CAS Corporation, GAUY - 120	2019.05	max=210g, min=10mg, d=1mg
6	Микро аналитик жин	Mettler-Toledo MX5-029	2014.05	max=5.1g, d=1µg
7	Хагас микро аналитик жин	Mettler-Toledo AE260	2014.05	max=205g, min=50mg, d=1mg, e=1mg
8	Техник жин	CAS Corporation, CBL-3200H	2017.10	max=3200, min=0.01g
9	Шатаах зуух	TC2044	2014.05	1100°C хүртэл
10	Шатаах зуух	TC2044	2014.05	1100°C хүртэл
11	Хатаах шүүгээ	UM500	2014.05	20-220°C хүртэл
12	pH метр	edge® Dedicated pH Meter	2017.07	1-16 ±0.1pH
13	Ионметр	Ion meter-930	2015.02	0.00-20.00mg/L
14	Ус нэрэгч аппарат	Master-S	2015.01	1.0-4.0Kg/cm ² , 120W, 220V, 50Hz
15	Усан ванн	DK-98-I	2015.01	5-100C
16	Компрессор	5KC37SN363ZX	2014.10	220-240V, 50-60Hz, 2,2A
17	Цахилгаан халаагуур	CERAN 500	2014.05	50-500°C, 3000W, 230Volt, 50-60Hz
18	Цахилгаан халаагуур	CERAN 500	2014.05	50-500°C, 3000W, 230Volt, 50-60Hz
19	Цахилгаан халаагуур	CERAN 500	2014.05	50-500°C, 3000W, 230Volt, 50-60Hz
20	Цахилгаан халаагуур	CERAN 500	2014.05	50-500°C, 3000W, 230Volt, 50-60Hz
21	Цахилгаан халаагуур	CERAN 501	2017.01	50-500°C, 3000W, 230Volt, 50-60Hz
22	Цахилгаан халаагуур	CERAN 502	2017.01	50-500°C, 3000W, 230Volt, 50-60Hz
23	Индукцийн холбоостой плазмын спектрометр	Termo iCAP-7200	2017.06	20-32A, 4000W, 200-240Volt, 50-60Hz
24	Хайлуулалтын зуух	Biobase MF24-14T	2017.01	1400°C хүртэл
25	Хайлуулалтын зуух	Biobase MF24-14T	2017.01	1400°C хүртэл
26	Купеляцын зуух	Biobase M6-12T	2017.01	1200°C хүртэл
27	Техник жин	CBX 12KH	2017.01	max=12kg, min=1g, d=0.1g
28	Цахилгаан баригч UPS	France	2019.04	20kVA, 220/380V, 50Hz
29	Ультра соник цэвэрлэгч	WUC-D06H	2019.04	230V, 425W, 50-60Hz,
30	Соронзон хутгуур	MSH-20D	2019.04	230V, 660W, 50-60Hz,
31	Сэгсрэгч		2019.09	

Зураг 1. Шатаах зуух ба татах шүүгээ

Зураг 2. Хатаах зуух ба атом шингээлтийн спектрометр

Зураг 3. ISO Lab сертификат бүхий шил сав болон спектрофотометр

Химийн бодис: “Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК-ийн сорилтын шинжилгээний лабораторийн агуулахад нь нийт 69 төрлийн 1.955 тонн химийн бодисыг хадгалж байх бөгөөд эдгээрээс шингэн бодис 10, хатуу байдалтай 59 бодис байна. Шинж чанарын хувьд авч үзвэл эрдэс болон органик хүчил 11, суурь шүлт 3, хүчлийн давс 32, металлын оксид 6, органик бодис 11, стандарт үүсмэл 1, индикатор буюу илрүүлэгч 5 төрлийн бодисууд байна.

Тус компани нь агуулахын 1 өрөөтэй бөгөөд нийт 22 м² талбайтай агуулахыг түрээслэн ашиглаж байна. Тус химийн бодисын агуулахад 2020.03.26-нд Мэргэжлийн хяналтын газар хяналт шалгалтын ажил гүйцэтгэж “Химийн хортой болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулахын барилгад тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6458:2014-ийн шаардлагыг хангаж байна хэмээн

дүгнэлт гаргасан байна. Уг хяналт шалгалтаар тус агуулахыг дараах байдлаар тодорхойлсон байна. Үүнд:

- ✓ Лабораторид ашиглах химийн бодисыг хадгалах өрөө нь 22 м² талбайтай, стандартад заагдсаны дагуу тохижуулан, зориулалтын химийн бодис хадгалах аюулгүй байдлыг хангасан 4 ширхэг кабин, ацетилен, аргон хий хадгалах өрөөнд 2 ширхэг аюулгүй байдлын кабин тус тус байрлуулсан, механик агааржуулалтын систем болон хяналтын камер суурилуулсан 24 цагийн харуул хамгаалалттай.
- ✓ Химийн хорт бодисын шошго тэмдэглэгээ MNS 5029:2011 стандартыг хангасан.
- ✓ Агуулахын байранд хийсэн физик хэмжилтээр гэрэлтүүлэг 250 люкс байна.
- ✓ Хан-Уул дүүргийн Онцгой байдлын хэлтсээс олгосон №033/06 тоот галын аюулгүй байдлын дүгнэлттэй.
- ✓ Ажилтанд химийн бодистой харилцан ажиллах үеийн аюулгүй ажиллагааны хамгаалах хувцас, химийн бодис асгарсан тохиолдолд авах хариу арга хэмжээний иж бүрдэл зэргийг олгож, болзошгүй ослын үед ажиллах бэлэн байдлын төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулсан байна.

Агуулахын ерөнхий байдлыг зураг 4-д үзүүлэв.

Зураг 4. Химийн бодисын агуулах

1.2. ТӨСЛИЙН БАЙРШИЛ

Төслийн талбай нь Хан-Уул дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт, тус дүүргийн Засаг даргын 2017 оны 10 сарын 05-ны өдрийн А/756 тоот шийдвэрийг үндэслэн, нэгж талбарын 178019/0055 дугаар бүхий 384м² газрыг контор, үйлдвэрлэл зориулалтаар 15 жилийн хугацаатай эзэмшихээр эрх авсан иргэн Ц. Бадмаанямбууд олгогдсон газар байна. Иргэн Ц. Бадмаанямбуугийн эзэмшил газарт баригдсан 4 давхар барилгад түүний “Өсөх түрүү” ХХК конторын болон үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг эрхлэхээс гадна “Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК “Сорилтын шинжилгээний лаборатори”-ийн зориулалтаар 3-4 давхрыг өмчлөгч иргэнтэй түрээсийн гэрээ байгуулан үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Хүснэгт 2. Талбайн эргэлтийн цэг

№	Өргөрөг			Уртраг		
1	47	54	4.34	106	52	10.25
2	47	54	4.56	106	52	10.11
3	47	54	4.52	106	52	9.99
4	47	54	4.89	106	52	9.73
5	47	54	4.97	106	52	9.98
6	47	54	5.18	106	52	10.63
7	47	54	4.58	106	52	11

Зураг 5. Төслийн талбайн байрлал

1.3. ХОГ ХАЯГДАЛ

Хатуу хог хаягдал

Ахуйн: Лабораторийн ажиллагсдын ахуйн хатуу хог хаягдал гарахаар байна. Хатуу хог хаягдлын тухай хуулийн 8-р зүйлийн 8.4.3-т заасны дагуу харьяа нутаг дэвсгэрийн эрх бүхий аж ахуй нэгж буюу Хан-Уул дүүргийн “Тохижилт үйлчилгээний төв” ОНӨААТҮГ-тай гэрээ байгуулан зайлуулж байна.

Лабораторийн: Уг лабораторийн хатуу хог хаягдлын эх үүсвэр нь агуулахад хадгалж буй химийн бодисын сав баглаа боодлоос гарах хог хаягдал байна.

Харин тоног төхөөрөмжийн засвар, үйлчилгээний явцад ашиглалтаас бүрмөсөн гарсан сэлбэг хэрэгсэл зэрэг зүйлс гарч болох юм. Тэдгээрийг хоёрдогч түүхий эд хүлээн авах цэгүүдэд тушаах, дахин ашиглах зэрэг арга хэмжээ авна.

Төслийн ажиллах хүчин чадлыг үндэслэн Засгийн газрын 2017 оны 12-р сарын 25-ны өдрийн А/368-р тушаалын хавсралт “**ХОГ ХАЯГДЛЫН НОРМАТИВ ХЭМЖЭЭГ ТОГТООХ АРГАЧЛАЛ**”-ын дагуу тооцвол хоногт дунджаар 25.5 кг, сард 765 кг, жилд 9.18 тн орчим хог гарахаар байна.

Иймд ахуйн гаралтай, дахин ашиглах боломжтой хатуу хог хаягдлыг ангилж ялгасан, шаардлага хангасан хогийн цэгт төвлөрүүлэн зохих журмын дагуу зайлуулж хэвшсэн байна.

Шингэн хаягдал

Төслийн ус хэрэглээ: Усны нийт хэрэглээг БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны 07 сарын 3-ны өдрийн А/301-р тушаалаар баталсан “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм”-ын дагуу тооцож хүснэгтэд харуулав.

Хүснэгт 3. Шаардлагатай усны хэмжээ

№	Ус хэрэглээний төрөл	Тоо хэмжээ, хүн/хон	Норм,	Хоногийн хэрэглээ, л	Сарын хэрэглээ, м ³	Жилийн хэрэглээ, м ³
1	Ажилтан	17	80 л/хон	1360	40.8	489.6
2	Лаборатори	17	300 л/ажилтан	5100	153	1836
Нийт				6460	193.8	2325.6

Энэхүү тооцооноос харахад төслийн үйл ажиллагаанд нийтдээ жилд **2325.6м³** ус шаардлагатай байна.

Төслөөс лабораторийн шинжилгээнээс гарах бохир ус болон ахуйн гаралтай шингэн хаягдал гарна. Төслийн үйл ажиллагааны үед хоногт дунджаар 6.46м³, жилд 2325.6 м³ бохир ус гарахаар байна. УСУГ-тай “Цэвэр усаар хангах, хэрэглээнээс гарсан бохир ус татан зайлуулах гэрээ” байгуулсан гэрээг хавсаргав.

2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

“Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК-ийн “Сорилтын шинжилгээний лаборатори” төслийн үйл ажиллагааны үед байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсэг агаар, хөрс, газрын доорх ус зэрэгт нөлөөлөх сөрөг нөлөөг бууруулахад чиглэсэн, хөрсийг бохирдол, элэгдлээс хамгаалах, агаарын бохирдлын нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах зэрэг арга хэмжээнүүдийг тухай бүрд нь хэрэгжүүлэх замаар байгаль орчинд ээлтэй үйл ажиллагаа явуулбал эерэг тал нь илүү болох юм.

Төслийн үйл ажиллагааны гол сөрөг нөлөөлөл нь ажиллагсдын ажлын байрны орчин (гэрэлтүүлэг, чимээ шуугиан, чийгшилт, тоосжилт, мэргэжлээс шалтгаалах өвчлөл зэрэг) химийн нэмэлт бодисууд болон лабораторийн шинжилгээнд ашигласан усыг “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага.” MNS656:2015 стандартад хүргэн нийлүүлээгүйгээс гадаргын болон газрын доорх ус бохирдох, болгоомжгүй байдлаас гал түймэр гарах зэрэг асуудал байна.

Төслийн агаарын бохирдлын гол эх үүсвэр нь лабораторийн шинжилгээний үйл явцаас үүсэх хийнүүд болон ажилчдын автомашинуудын хөдөлгөөний үед үүсэх тоосжилт болон хийн бохирдол байна.

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллүүдийн үнэлгээг нэгтгэн доорх хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 4. Байгаль орчны болзошгүй нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэгтгэл

Нөлөөллийн төрөл	Эрчим	Үргэлжлэх хугацаа	Хамрах хүрээ	Магадлал	Нийт оноо	Онооны эзлэх хувь %	Нөлөөл-лийн зэрэг
1. Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт							
Газарт үзүүлэх нөлөөлөл	0	0	0	0	0	-	
Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл	-4	-4	-1	-5	-14	56%	M
Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл	-5	-3	-1	-2	-11	44%	M
Хөрс, хөрсөн бүрхэвчид нөлөөлөх нөлөөлөл	-1	-3	-3	-2	-9	36%	M
Ургамлан нөмрөгт нөлөөлөх нөлөөлөл	0	0	0	0	0	-	
Амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөлөл	0	0	0	0	0	-	
Дундаж						-45.3%	M
2. Байгалийн нөөцийн ашиглалт							
Газрын гадаргын нөөц баялаг	0	0	0	0	0	-	
Бэлчээр, тэжээлийн байдал	0	0	0	0	0	-	
Эрдэс түүхий эдийн нөөц	0	0	0	0	0	-	
Дундаж						-	
3. Байгаль орчны өөрчлөлт							
Газрын доорх усны нөөц, чанар	-4	-3	-2	-3	-12	-48%	M
Хөрсний бохирдол	-4	-5	-1	-2	-12	-48%	M
Дуу чимээ, шуугианы нөлөөлөл	0	0	0	0	0	-	
Дэд бүтцийн хөгжилд нөлөөлөх	0	0	0	0	0	-	
Уул уурхайн үйл ажиллагаанд нөлөөлөх	+6	+5	+1	+3	+14	+56%	+
Дундаж						-48%	M
4. Байгалийн цогцолборт газар, түүх соёлын дурсгалт зүйл, соёлт давхаргад үзүүлэх нөлөөлөл							
Байгалийн үзэсгэлэнт төрх өөрчлөгдөх	0	0	0	0	0	-	

Нөлөөллийн төрөл	Эрчим	Үргэлжлэх хугацаа	Хамрах хүрээ	Магадлал	Нийт оноо	Онооны эзлэх хувь %	Нөлөөл-лийн зэрэг
Ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх	0	0	0	0	0	-	
Тусгай хамгаалалтай ба цогцолбор газарт	0	0	0	0	0	-	
Түүх соёлын дурсгалт зүйлд нөлөөлөх	0	0	0	0	0	-	
Археологи, палеонтологийн олдворт	0	0	0	0	0	-	
Дундаж						-	
5. Бусад нөлөөлөл							
Хүчтэй салхи, түймэр газар хөдлөл, аянга	-6	-1	-2	-2	-11	-44%	М
Осол аваар, халдварт өвчин гарах	-6	-1	-3	-2	-12	-48%	М
Дундаж						-46%	М
Үр дүн /ерөнхий дундаж/						-46%	М

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллүүдийн үнэлгээг нэгтгэн үзвэл - 46.4% хувь буюу дунд зэргийн нөлөөлөлтэй байна. Энэхүү төсөл цаашид БОМТ-г боловсруулан болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх шаардлагатай болох нь харагдаж байна.

3. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хүрээнд 2023 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлуудыг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

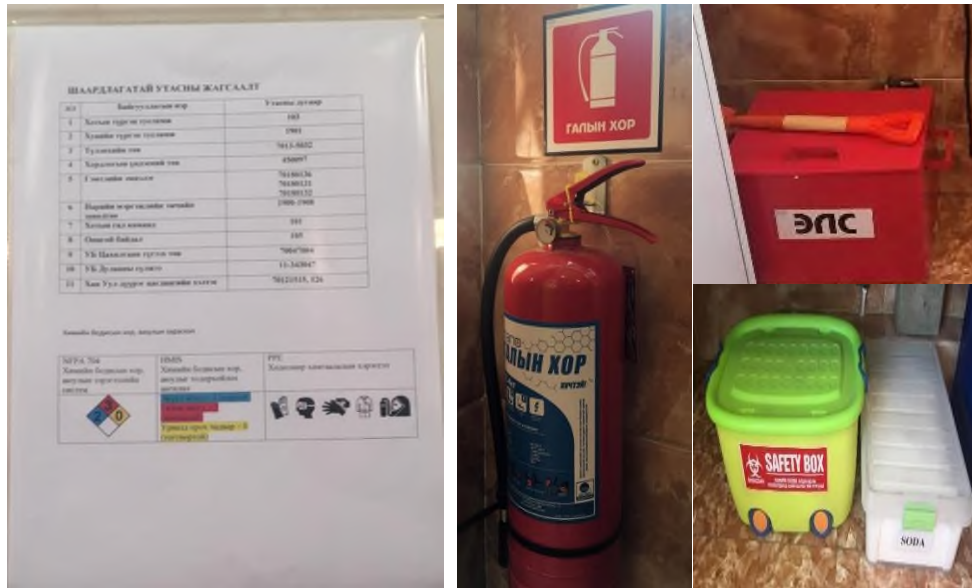
№	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал, мян.төг	Хамтран хэрэгжүүлсэн	Тайлбар
1	Агааржуулалтын тоног төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн ажиллагааг байнга анхаарч, засвар үйлчилгээг хийсэн	2023 он	400.0	“Ар Си инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК	Авто машинаас гарах бохирдуулагч хийг багасгасан
2	Лабораторийн шинжилгээнээс гарсан химийн бодисоор бохирдсон усыг саармагжуулан аюултай хог хаягдал цуглуулах, тэвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах зөвшөөрөл бүхий “Түмэн эгшиг” ХХК-д гэрээгээр нийлүүлж байна.	2023 он	500.0	“Түмэн эгшиг” ХХК	-
3	Лабораторийн шингэн хаягдал, химийн бодисын сав баглаа боодлын хадгалалтад тогтмол хяналт тавьсан. Асгарч алдагдсан тохиолдолд ашиглах шаардагдах хэрэгсэл, материалыг бэлтгэж бэлэн байлгаж байна.	2023 он	-	-	Химийн бодисын хог хаягдал болон сав баглаа боодлоос үүсэх эрсдэлийг арилгасан.
4	Бодис их хэмжээгээр асгарахаас болгоомжилж үргэлжийн хянуур ажилласан. Асгарсан тохиолдолд MSDS-д заасны дагуу яаралтай арга хэмжээ авах бэлтгэлийг хангасан. Хүнсний сод, элс, шороо, вермикулитыг бэлэн байлгасан.	2023 он	-	-	Химийн бодисын ашиглалтаас үүсэх эрсдэлийг бууруулсан.
5	Ахуйн хог хаягдлыг ангилан хадгалах, бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол хянаж байсан.	2023 он	-	ХУД-ийн “Тохижилт үйлчилгээний төв” ОНӨААТҮГ	Ахуйн хог хаягдлаас үүсэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлсэн.
6	Агаар, хөрсний чанарын мониторинг хийлгэсэн	2023.06 2023.09	258	ЦУОШГ-ын БОХЗТЛ “НАРТ ШУУН” ХХК	Шинжилгээний дүнг хавсаргасан.
	Дүн		1,158.0		

Зураг 6. Агааржуулалтын системийн хяналт

Зураг 8. Шинжилгээнээс гарсан химийн бодисоор бохирдсон хольцыг болон сав баглаа боодлыг хадгалах агуулах

Зураг 9. Шаардлагатай утасны жагсаалт болон агуулах дахь галын булан

Зураг 10. Хуурай бодисын тавиур хадгалж буй бодисууд

Зураг 11. Агуулах дахь химийн бодисын хор аюулын зэрэглэлийн самбар болон хор аюулын ангиллын дагуу шингэн бодис хадгалсан байдал

Зураг 12. Ахуйн хог хаягдлын цэг /ангиан ялгадаг/

4. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд манай байгууллагаас 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд хийж гүйцэтгэхээр тусгасны дагуу Хан-Уул дүүргийн 14 дүгээр хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах “Айцын амны” Б хэсгийн тариалалтын талбайд 300 ширхэг хайлаас модыг 2023 оны 10 дугаар сарын 28-ний өдөр тарьж суулгалаа. Мод тарихдаа Хан-Уул дүүргийн мэргэжилтэн Баатарсүрэнтэй холбогдож зааварчилгаа авсан ба 300 ширхэг хайлаас модыг 60 нүхэнд 5 ширхгээр багцалж тарих зааварчилгаа өгсний дагуу Хан-Уул дүүргийн Тохижилт нийтийн үйлчилгээний хэлтсийн талбайн мастер Бат-Эрдэнээр талбайгаа заалгаж, тариалалт хийх заавар зөвлөгөө авч хуваарилсан талбайд модоо тарьж гүйцэтгэлээ.

Зураг 13. Тариалалт хийхийн өмнө /“Айцын амны” Б хэсгийн тариалалтын талбайн баруун хэсэг/

Зураг 14. Модны нүх ухаж буй байдал

Зураг 15. Модны нүх ухсаны дараах ерөнхий байдал / Нийт 60 нүх ухаж модоо суулгасан./

Зураг 16. Мод суулгаж буй байдал / Нийт 300 ширхэг хайлаас модыг 1 нүхэнд 5 ширхгээр багцалж тарьсан/

Зураг 17. Усалгаа хийж буй байдал /Суулгаж дуусаад бүх модонд цэнэг услагаа хийсэн./

Зураг 18. Тариалалт хийж дууссаны дараах ерөнхий төлөв байдал

5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Тус лабораторийн талбай болон ойр орчмын бүс үйлдвэрийн зориулалтаар олон жилийн туршид ашиглагдаж ирсэн бөгөөд одоог хүртэл хийсэн археологийн судалгаанаас үзвэл түүхийг олдвор, дурсгалт зүйл газар үгүй болно.

6. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК-ийн сорилтын шинжилгээний лаборатори ба агуулахад нь нийт 69 төрлийн 1.955 тонн химийн бодисыг хадгалж байх бөгөөд эдгээрээс шингэн бодис 10, хатуу байдалтай 59 бодис байгааг хүснэгт 6-д үзүүлэв.

Хүснэгт 6. “Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК-ийн сорилтын шинжилгээний лаборатори ба химийн бодисын агуулахад хадгалах бодисууд

№	Химийн бодисын нэр	Олон улсын нэршил	Химийн томъёо	Cas №	Хэмжээ, кг
1	Цуу хүчлийн аммони	Ammonium acetate	$\text{NH}_4[\text{CH}_3\text{COO}]$	631-61-8	6
2	Аммонны хлорид	Ammonium Chloride	NH_4Cl	12125-02-9	1
3	Аммонни фторт	Ammonium fluoride	NH_4F	12125-01-8	1
4	Аммонны молибдат	Ammonium molybdate	$(\text{NH}_4)_6\text{Mo}_7\text{O}_{24}\cdot 4\text{H}_2\text{O}$	12027-67-7	1
5	Аммоны цианит	Ammonium thiocyanate	NH_4SCN	1762-95-4	1
6	Аммоны сульфат	Ammonium sulfate	$(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$	7783-20-2	1
7	Аммон төмрийн(III) сульфат	Ammonium iron (III) sulfate decahydrate	$\text{NH}_4\text{Fe}(\text{SO}_4)_2\cdot 12\text{H}_2\text{O}$	7783-83-7	1
8	Борын хүчил	Boric acid	H_3BO_3	10043-35-3	2
9	Барийн хлорид	Barium Chloride dihydrate	$\text{BaCl}_2\cdot 2\text{H}_2\text{O}$	10326-27-9	2
10	Натрийн борат	Disodium tetraborate decahydrate	$\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7\cdot 10\text{H}_2\text{O}$	1303-96-4	20
11	Магнийн оксид	Magnium oxide	MgO	8007-9-8	2
12	Төмрийн хлорид	Ferric chloride	Fe_2Cl_3	7705-08-0	1
13	Төмрийн оксид	Ferric oxide	Fe_2O_3	1309-37-1	1
14	Төмрийн сульфат	Ferrous sulfate heptahydrate	$\text{FeSO}_4\cdot 7\text{H}_2\text{O}$	7782-63-0	1
15	Устөрөгчийн хэт исэл	Hydrogen peroxide	H_2O_2	7722-84-1	1
16	Гидроксил аммоны хлорид	Hydroxyl ammonium chloride	HONH_3Cl	5470-11-1	0.05
17	Төмрийн хлорид	Iron chloride tetrahydrate	$\text{FeCl}_2\cdot 4\text{H}_2\text{O}$	13478-10-9	1
18	Хар тугалганы ацетат	Lead acetate	$\text{Pb}[\text{CH}_3\text{COO}]_2\cdot 3\text{H}_2\text{O}$	301-04-2	3
19	Хар тугалганы оксид	lead oxide	PbO	1317-36-8	600
20	Калийн хлорид	Potassium chloride	KCl	7447-40-7	1
21	Калийн сульфат	Potassium pyrosulfate	$\text{K}_2\text{S}_2\text{O}_7$	7790-62-7	1
22	Калийн бихромат	Potassium dichromate	$\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$	7778-50-9	1
23	Калийн иод	Potassium iodid	KI	7681-11-0	20
24	Калийн нитрат	Potassium nitrate	KNO_3	7757-79-1	200
25	Мөнгөний нитрат	Silver nitrate	AgNO_3	7761-88-8	0.4
26	Натрийн карбонат	Sodium carbonate anhydrous	Na_2CO_3	497-19-8	200
27	Натрийн фторид	Sodium fluoride	NaF	7681-49-4	1
28	Натрийн нитрат	Sodium nitrate	Na_2NO_3	7631-99-4	1
29	Натрийн силикат	Sodium silicate nonahydrate	$\text{Na}_2\text{SiO}_3\cdot 9\text{H}_2\text{O}$	13517-24-3	1
30	Натрийн сульфат	Sodium sulfate	Na_2SO_4	7757-82-6	1
31	Натрийн сульфид	Sodium sulfite anhydrous	Na_2SO_3	7757-83-7	1

№	Химийн бодисын нэр	Олон улсын нэршил	Химийн томъёо	Cas №	Хэмжээ, кг
32	Натрийн тиосульфат	Sodium thiosulphate pentahydrate	Na ₂ S ₂ O ₃ ·5H ₂ O	10102-17-7	40
33	Цуу хүчлийн натри	Sodium acetate	Na(CH ₃ COO)·3H ₂ O	6131-90-4	1
34	Натрийн вольфрамит	Sodium tungstate dihydrate	Na ₂ WO ₄ ·2H ₂ O	10213-10-2	1
35	Цагаан тугалганы хлорид	Stannous chloride	SnCl ₃ ·2H ₂ O	10025-69-1	1
36	Калийн перманганат	Potassium permanganate	KMnO ₄	7722-64-7	1
37	Цайрын оксид	Zinc oxide	ZnO	1314-13-2	1
38	Калийн карбонат	potassium carbonate	K ₂ CO ₃	584-08-7	1
39	Цууний хүчил	Acetic acetate	CH ₃ COOH	64-19-7	10
40	Аммиак	Ammonia solution	NH ₃	7664-41-7	10
41	Давсны хүчил	Hydrochloric acid	HCl	7647-01-0	220
42	Хайлуур хүчил	Hydrofluoric acid	HF	7732-18-3	50
43	Азотын хүчил	Nitric acid	HNO ₃	7697-37-2	200
44	Хлорын хүчил	Perchloric acid	HClO ₄	7601-90-3	30
45	Фосфорын хүчил	Phosphoric acid	H ₃ PO ₄	7664-38-2	1
46	Калийн гидроксид	Potassium hydroxide	KOH	1310-58-3	10
47	Натрийн гидроксид	Sodium hydroxide	NaOH	1310-73-2	10
48	Хүхрийн хүчил	Sulfuric acid	H ₂ SO ₄	7664-93-9	60
49	Сульфосалицилийн хүчил	Sulfosalicylic acid	C ₇ H ₆ O ₆ ·S·2H ₂ O	5965-83-3	0.1
50	Алюминон	Aluminon	C ₂₂ H ₂₃ N ₃ O ₉	569-58-4	0.025
51	Аскорбины хүчил	Ascorbic acid	C ₆ H ₈ O ₆	50-81-7	25
52	Калцейн	Calcein	C ₃₀ H ₂₁ N ₂ O ₁₃ Na ₂	1461-15-0	0.005
53	Дифениламино сульфатат натри	Diphenylamine sulfonic acid sodium salt	C ₁₂ H ₁₀ NNaO ₃ S	6152-67-6	0.1
54	Эриохром хар	Eriochrome Black T	C ₂₀ H ₁₂ N ₃ NaO ₇ S	1787-61-7	0.025
55	Флуорексон	Fluorescein	C ₂ H ₁₂ O ₅ Na	2321-07-5	0.025
56	Метилоранж	Methyl orange	C ₁₄ H ₁₄ N ₃ NaO ₃ S	547-58-0	0.005
57	Фенолфталеин	Phenolphthalein	C ₂₀ H ₁₄ O ₄	77-09-8	0.025
58	Дарсны хүчил	Tartaric acid	C ₄ H ₆ O ₆	87-69-4	1
59	Тимол фталейн	Thymol phthalein	C ₂₈ H ₃₀ O ₄	125-20-2	0.025
60	Триэтанол ди амин	Trietanolamine	C ₆ H ₁₅ NO ₃	102-71-6	3
61	Тиомочевин	Thiourea	H ₂ NCSNH ₂	62-56-6	1
62	Ксиленовый оранж	Xylenol orange	C ₃₁ H ₂₈ N ₂ Na ₄ O ₁₃ S	3618-43-7	0.005
63	Гексамэтил тэтраамин	Hexamethylene tetramine	C ₆ H ₁₂ N ₄	100-97-1	0.5
64	Метол-А	Methol-A		67-56-1	2
65	Натрийн цитрат	Trisodium citrate dihydrate	Na ₃ C ₆ H ₅ O ₇	6132-04-3	0.5
66	2,2 дипиридил	2, 2'- Bipyridyl	C ₁₀ H ₈ N ₂	366-18-7	0.01
67	Трилон Б стандарт давс	Trilon B	C ₁₀ H ₁₆ N ₂ O ₈ ·4Na	64-02-8	0.1
68	Иодын стандарт	Standard I2		7553-56-2	0.01
69	Цахиурын исэл	Silicon dioxide	SiO ₂	7631-86-9 14808-60-7	200

Шинж чанарын хувьд авч үзвэл эрдэс болон органик хүчил 11, суурь шүлт 3, хүчлийн давс 32, металлын оксид 6, органик бодис 11, стандарт уусмал 1, индикатор буюу илрүүлэгч 5 төрлийн бодисууд байна. Дээрх бүх бодисуудын химийн шинж чанар мэдэгдэж байгаа CAS № тодорхой бодисууд байгаа тул химийн бодисын хор аюулын ангиллаар доор ангилсан болно.

Химийн бодисын агуулах

Тус компани нь нийт 22 м² талбайтай 1 өрөө агуулахыг түрээслэн ашиглана. Тус химийн бодисын агуулахад 2020.03.26-нд Мэргэжлийн хяналтын газар хяналт шалгалтын ажил гүйцэтгэж “Химийн хортой болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулахын барилгад тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6458:2014-ийн шаардлагыг хангаж байна хэмээн дүгнэлт гаргасан байна. Уг хяналт шалгалтаар тус агуулахыг дараах байдлаар тодорхойлсон байна. Үүнд:

- ✓ Лабораторид ашиглах химийн бодисыг хадгалах өрөө нь 22 м² талбайтай, стандартад заагдсаны дагуу тохижуулан, зориулалтын химийн бодис хадгалах аюулгүй байдлыг хангасан 4 ширхэг кабин, ацетилен, аргон хий хадгалах өрөөнд 2 ширхэг аюулгүй байдлын кабин тус тус байрлуулсан, механик агааржуулалтын систем болон хяналтын камер суурилуулсан 24 цагийн харуул хамгаалалттай.
- ✓ Химийн хорт бодисын шошго тэмдэглэгээ MNS 5029:2011 стандартыг хангасан.
- ✓ Агуулахын байранд хийсэн физик хэмжилтээр гэрэлтүүлэг 250 люкс байна.
- ✓ Хан-Уул дүүргийн Онцгой байдлын хэлтсээс олгосон №033/06 тоот галын аюулгүй байдлын дүгнэлттэй.
- ✓ Ажилтанд химийн бодистой харилцан ажиллах үеийн аюулгүй ажиллагааны хамгаалах хувцас, химийн бодис асгарсан тохиолдолд авах хариу арга хэмжээний иж бүрдэл зэргийг олгож, болзошгүй ослын үед ажиллах бэлэн байдлын төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулсан байна.

Агуулахын ерөнхий байдлыг зураг 19-д үзүүлэв.

Зураг 19. Химийн бодисын агуулах

Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайд, Эрүүл мэндийн сайд, Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын 2012 оны А-50/378/565 дугаар хамтарсан тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Химийн хорт болон аюултай бодисын эрсдэлийн үнэлгээ хийх журам”-ыг үндэслэн, мөн тушаалын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Химийн хорт болон аюултай бодисын эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлалын”-ын дагуу химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээг хийлгэн 2021 онд химийн бодис ашиглах, тусгай зөвшөөрлийг 3 жилийн хугацаатай авсан байна. Тусгай зөвшөөрлийн хуулбарыг хавсаргав. Лабораторийн үйл ажиллагааны үед химийн бодистой харьцах, хадгалах, хэрэглэх дүрэм журмыг горимын дагуу хэрэгжүүлж ирсэн тул одоогийн байдлаар тус лабораторийн хэмжээнд химийн бодистой холбоотой осол, эрсдэл үүсээгүй байна.

7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 7. Хог хаягдлын биелэлт

№	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал, мян.төг	Хамтран хэрэгжүүлсэн	Талбайр
1	Ахуйн хог хаягдлыг зайлуулах гэрээг түрээслүүлэгч байгууллага “Өсөх түрүү” ХХК ХУД-ийн “Тохижилт үйлчилгээний төв” ОНӨААТҮГ-тай байгуулсан байна.	Сар бүр	425.0	ХУД-ийн ТҮК	Ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлаас хөрс болон усан орчин бохирдох нөхцөлийг хязгаарласан
2	Ахуйн шингэн хаягдлыг түрээслүүлэгч иргэн Ц. Бадмаанямбуу УСУГ-тай “Цэвэр усаар хангах, хэрэглээнээс гарсан бохир ус татан зайлуулах гэрээ” байгуулсан гэрээг хавсаргав.	-	-	УСУГазар	
3	Химийн бодисын сав баглаа боодол, лабораторийн хаягдал буюу шаазан тигель, бодисын хуванцар канистр, лабораторийн химийн урвалжуудын хаягдал, хүчлийн хуванцар сав, шилэн хаягдал, шлаг зэрэг хог хаягдлыг устгуулахаар “ТҮМЭН ЭГШИГ” ХХК-тай гэрээ байгуулан зайлуулж байна. Гэрээг хавсаргав.	-	500.0	“Түмэн Эгшиг” ХХК	Химийн бодисын хог хаягдал болон сав баглаа боодлоос үүсэх эрсдэлийг арилгасан.
Дүн			925.0		

8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 8. Шинжилгээ хийсэн үзүүлэлт, сар өдөр

№	Хяналт шинжилгээ явуулсан үзүүлэлт	Шинжилгээ хийлгэсэн лаборатори	Хугацаа
Агаар			
1	NO ₂ , SO ₂ , дуу чимээ	БОХЗТ лаборатори	2023.06
	Нийт тоос / TSP/		2023.09
Хөрс			
2	Хөрсөнд бохирдлын үзүүлэлт	“Нарт ШУҮН” лаборатори	2023.06
3	Хөрсний агрохими		2023.09
Бохир ус			
Лабораторийн шинжилгээнээс гарсан химийн бодисоор бохирдсон усыг саармагжуулан төв шугамд нийлүүлдэг байсан бол одоо уг саармагжуулан зайлуулж буй хаягдал бохир усыг аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах зөвшөөрөл бүхий “Түмэн эгшиг” ХХК-д гэрээгээр нийлүүлж байна.			

Хөрсөнд ерөнхий хими, хүнд элемент, эрүүл ахуйн шинжилгээг “Нарт ШУҮН консалтинг” ХХК-ийн Лабораторид шинжлүүлсэн (Лабораторийн задлан шинжилгээний дүнг тайланд хавсаргав).

Хүснэгт 9. Хөрсний химийн үндсэн шинж

№	Гүн, см	pH	Давс %	ЦДЧ dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₃ %	NO ₃ мг-100 гр	Солилцох суурь, мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
2023 оны 9 сар											
1	0-20	8.09	0.026	0.061	2.98	1.6	0.37	16	10	2.3	18

Хөрсөн дэх химийн үндсэн шинжээс дүгнэвэл дээж авсан цэгийн хувьд хүчтэй хүчиллэг урвалын орчинтой карбонаттай, ялзмагийн агууламж маш бага зэрэг, үржил шимийн үзүүлэлт болох хөдөлгөөнт суурь ($P_2O_5 + K_2O$)-ийн нийлбэр 20.3 мг/100гр буюу шим тэжээлийн үзүүлэлт дундаж байна. Цахилгаан дамжуулах чанар бага буюу давсжилтгүй байна.

Хүснэгт 10. Хөрсний ширхгийн хэмжээ, механик бүрэлдэхүүн

Гүн, см	Механик ширхэгүүд, %, ширхэгийн хэмжээ, мм							Механик бүрэлдэхү үн
	1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
2023 оны 9 сар								
0-20	35.8	39.7	6.2	9.3	3.9	5.1	18.3	элсэнцэр

Хөрсний механик бүрэлдэхүүний задлан шинжилгээний дүнгээр элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй хөрстэй байна.

Хүснэгт 11. Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж

Он, сар, өдөр	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металлын агууламж, мг/кг					
			Ni /Никель/	Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/	Cu /Зэс/
2023.06.	Хогийн цэг	0-10	18.1	-	38.9	109.9	38.0	54.4
	Талбайн гадна	0-10	8.4	-	58.4	90.6	37.5	59.3
2023.09.	Хогийн цэг	0-20	15.8	-	235.7	80.4	35.7	25.0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019 /			1000	10	500	600	400	500

Түс төслийн талбай нь Улаанбаатар хотын үйлдвэрийн бүсэд орох учир хөрсний хүнд металлын үзүүлэлтийг “Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” (MNS 5850:2019)-ийн стандартын дагуу хортой агууламжтай харьцууллаа. Агууламжаас давсан үзүүлэлт байхгүй буюу хэвийн хэмжээнд байна.

Энэ шинжилгээний үзүүлэлт нь 1 удаагийн хэмжилт дээжлэлтийн үр дүн бөгөөд цаашид байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний орчны хяналт шинжилгээнд энэ элементийн хяналт мониторингийг үргэлжлүүлэн хийж авах арга хэмжээг шинжилгээний дүнд үндэслэн төлөвлөх шаардлагатай.

Хүснэгт 12. Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн

Дээжийн дугаар	Нянгийн тоо MNS 6341:2012	Гэдэсний савханцрын титр (E.coli)MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012	
	Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг
2023 оны 6 сар					
Дээж-1	$7.3 \cdot 10^5$	0.1	2	0.1<	1
2023 оны 9 сар					
Дээж-1	$8.9 \cdot 10^5$	1	1	0.1<	1

Эрүүл ахуйн үзүүлэлтүүд “Хот суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм, хэмжээ” (MNS 3297:2019)-ийн стандартын хүлцэх агууламжаас давсан үзүүлэлт байхгүй буюу хэвийн хэмжээнд байна.

Зураг 20. Хөрсний дээж авч буй байдал

Төслийн талбайд агаарын түгээмэл бохирдуулагч болох хүхэрлэг хий (SO_2), азотын давхар исэл (NO_2), нийт тоосонцрын хэмжилт (TSP) болон дуу чимээний хэмжилт хийв нэг цэгт нэг удаагийн хэмжилт хийв. Лабораторийн агаарын чанарын хэмжилтээр гадаад орчин болон дотоод орчны агаарын чанарын түгээмэл бохирдуулагчийн стандарт MNS4990:2015, MNS 5002:2000, MNS4585:2016 ЗДХ-ээс давсан бохирдолгүй хэмжигдсэн байна.

Хүснэгт 13. Төслийн талбайн хэмжилтийн үр дүн

№	Цэгийн дугаар	Хэмжилт хийсэн огноо	Хүхэрлэг хий мкг/м ³	Азотын давхар исэл мкг/м ³	Нийт тоосонцор /TSP/ мкг/м ³	Дуу Чимээ /ДБА/
1	Лабораторийн хашаан дотор	VI/15 10:05	0.008	0.023	0.060	36
2	Лабораторийн хашаан дотор	IX/27 10:05	0.013	0.014	0.060	30
Агаарын чанарын стандарт MNS4585:2016 (20 минутын хэмжилт)			0.450	0.200	0.500	60
3	Лаборатори дотор	IX/27 10:25	0.032	0.023	0.035	50
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал.эрүүл мэнд.Ажлын байрны орчин.Эрүүл ахуйн шаардлага MNS 4990:2015			2	2	2	-
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал,эрүүл мэнд.Шуугианы норм.Аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS 5002:2000						85

Эх сурвалж: Байгаль Орчин Хэмжилзүйн Төв Лабораторийн шинжилгээний дүнгээр

Зураг 21. Агаарын хэмжилт хийж буй байдал

9. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК-ийн удирдлагын зүгээс дараах ажлуудыг зохион байгуулж хэрэгжүүлсэн байна.

№	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хугацаа, давтамж	Урьдчилсан зардал, мян.төг	Хамтран хэрэгжүүлэгч
1	Байгаль орчныг хамгаалах, хог хаягдлаа тогтоосон цэгт хаях, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар сурталчилгааны самбар гаргаж, шинэчилж байсан.	2023 он	0.0	-
2	Мэргэжлийн байгууллагатай хамтран хөдөлмөр хамгаалал, байгаль орчныг хамгаалах, гал түймрээс урьдчилсан сэргийлэх талаар ажил эхлэхийн өмнө сургалт, сурталчилгааг хийх			
3	Гал түймэртэй тэмцэх багаж, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж авах, хөдөлмөр хамгаалал, эмнэлгийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний тоноглолуудыг зохих газарт байнга бэлэн байлгасан.	2023 он	500.0	-
4	Ажиллагсдыг ажил эхлэхийн өмнө болон ажил дуусах үед эрүүл мэндийг үзлэгт хамруулсан	2023 он	0.0	Оффис дээр
	Дүн		500.0	

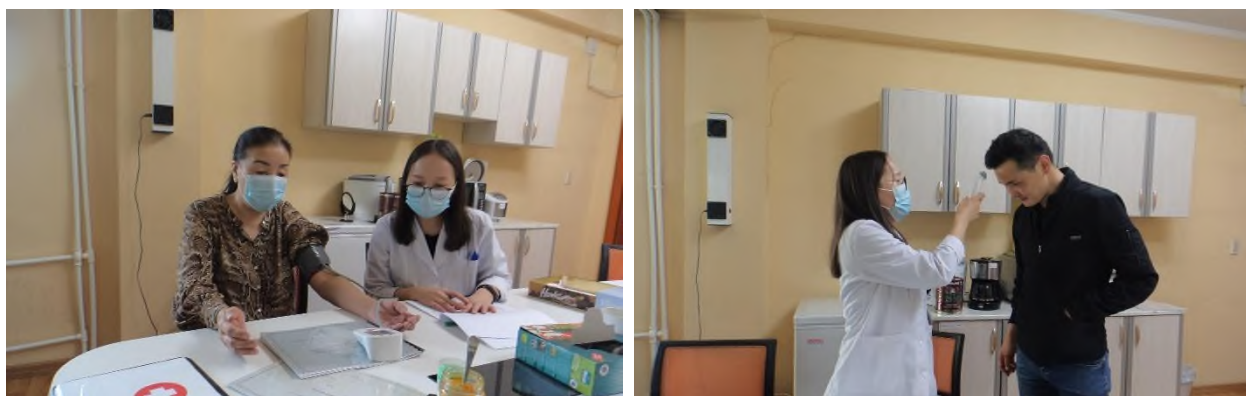

Зураг 22. Агуулах дахь хөдөлмөр аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн самбар

Зураг 23. Галын хор ба эмийн сан

Зураг 24. Ажил эхлэхийн өмнө болон ажил дуусах үед хийгддэг эрүүл мэндийг үзлэг

Зураг 25. Галын сургалт

Зураг 26. Анхны тусламж үзүүлэх сургалт

НИЙСЛЭЛИЙН ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

Иргэдэд үйлчлэх төв байр, Чингисийн өргөн чөлөө,
20 дугаар хороо, Хан-Уул дүүрэг, Улаанбаатар хот, 17042
Утас: 7777 1965

Цахим шуудан: info@khanuul.mn
Цахим хуудас: www.khanuul.mn

2023.10.31 № 03/1787
танай _____ -ны № _____ -т

「 НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗАРТ 」

“Ар Си Инспекшн Азиа Ассейрс” ХХК нь байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу “Ногоон хот - Иргэний оролцоо” мод тарих аяны хүрээнд Хан-Уул дүүргийн 14 дүгээр хорооны Айцын аманд 300 ширхэг хайлаас тарьж, усалгаа, арчлалт хамгаалалтыг хийсэн болохыг тодорхойлов.

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/09-29/1

Захиалагч: “Эх монголын байгаль” ХХК

Дээж авсан цэг: “Ар Си Инфекшн Азия ассайрс” ХХК

Сорьц авсан огноо: 2023 оны 09 сар 26 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 09 сарын 29

Харилцах утас:

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг-экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁻²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 2											
1	0-20	8.09	0.026	0.061	2.98	1.6	0.37	16	10	2.3	18

1. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 2								
1	0-20	35.8	39.7	6.2	9.3	3.9	5.1	18.3

2. ХӨРСНИЙ ЭРҮҮЛ АХУЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН. 1ГР ХӨРСӨНД

№	Дээжний дугаар	Нянгийн тоо MNS6341:2012	Гэдэсний савханцрын титр (E.coli)MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012	
		Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг
1	Дээж 1	8.9*10 ⁵	1	1	0.1<	1

3. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
Дээж 1	0-20	35.7	235.7	0.0	80.4	25.0	15.8
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

*Харгалзах түвшин * Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжэнд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД : (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020, Эрүүл Ахуйн Шинжилгээний Стандарт MNS 3297:2019, Хүнд металлуудыг -хаан дарсанд атом шингээлтийн спектрометрээр MNS ISO 11466:2007)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ :

Х.УУГАНЦЭЦЭГ, Д.ЭНХЧИМЭГ
Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043. Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

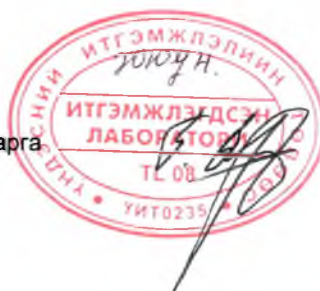
СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2023/A-281
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс” ХХК
Сорьцын авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батхишиг агаарын хэсэг
Сорьцын тоо, төрөл : 2 агаар, 2 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо : 2023.09.27
Сорьцын тодорхойлолт : ХУД 3-р хороо
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021
MNS 5002:2000, CA3 A07-2016
Шинжилсэн огноо : 2023.09.29
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл		Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
					мг/м ³			
1	Лабораторийн гадна	IX/27	10:05	0.013	0.014	0.060	30	
Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2016 (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60	
2	2 давхарт лаборатори дотор	IX/27	10:25	0.032	0.023	0.035	50	
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд. Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага MNS 4990:2015				2	2	2	-	
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд. Шуугианы норм. Аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS 5002:2000								85

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

Хянаж баталгаажуулсан:
Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

Э.Оюунтуяа

Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/06-19/2

Захиалагч: “Эх монголын байгаль” ХХК
Дээж авсан цэг: RC inspection asia assayers ХХК
Сорьц авсан огноо: 2023 оны 06 сар 15 өдөр
Шинжилгээ хийсэн огноо: 06 сарын 19
Харилцах утасны дугаар:

1. ХӨРСНИЙ ЭРҮҮЛ АХУЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН. ИГР ХӨРСӨНД

№	Дээжний дугаар	Нянгийн тоо MNS6341:2012	Гэдэсний савханцрын титр (E.coli)MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012	
		Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг
Хогийн цэг талбай дотор						
1	Дээж 1	7.3*10 ⁵	0.1	2	0.1<	1

2. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
Дээж 1 хогийн цэг, талбайн дотор	0-10	38.0	38.9	0.0	109.9	54.4	18.1
Дээж 2 талбайн гадна	0-10	37.5	58.4	0.0	90.6	59.3	8.4
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

*Харгалзах түвшин * Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД : (Эрүүл Ахуйн Шинжилгээний Стандарт MNS 3297:2019, Хүнд металлуудыг -хаан дарсанд атом шингээлтийн спектрометрээр MNS ISO 11466:2007)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, Д.ЭНХЧИМЭГ
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Т.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУУН КОНСАЛТИНГ ХХК

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2023/A-152
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Эх монголын байгаль" ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батхишиг агаарын хэсэг
Сорьцын тоо, төрөл	: 1 агаар, 1 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо	: 2023.06.15
Сорьцын тодорхойлолт	: ХУД, 3-р хороо, "Ар Си Инспекшн Азиа Ассайрс" ХХК Сорилт шинжилгээний лаборатори
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021, CA3 A07-2016
Шинжилсэн огноо	: 2023.06.16
Хуудасны тоо	: 1/1
Үр дүн :	

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл		Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
					мг/м ³			
1	Лабораторийн хашаан дотроос	VI/15	10:05	0.008	0.023	0.060	36	
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016 (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60	

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

Хянаж баталгаажуулсан:
инженер:

Д.Түмэндэлгэр

Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

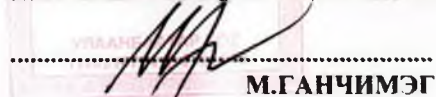
БАТЛАВ:

“ТҮМЭН ЭГШИГ” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ
АССАЙРС”

Г.ЧИНЗОРИГ
ТТГ1045-5031923

БАТЛАВ:

“АР СИ ИНСПЕКШН АЗИА
АССАЙРС” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

М.ГАНЧИМЭГ

ХИМИЙН БОДИСЫН ХАЯГДАЛ САВ БООДОЛ ШИЛЖҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

№23/01

2023 оны 05-р сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Нэг талаас Монгол улс, Улаанбаатар-17011, Баянзүрх дүүрэг, 14-р хороо Намянжү-ын гудамж 44 байр, 205 тоотод байрлах “ТҮМЭН ЭГШИГ” ХХК (улсын бүртгэлийн дугаар: 9011053065, регистрийн дугаар: 5031923)-ийг төлөөлж менежер Б.Одбаяр /цаашид “Хүлээн авагч” гэх/, Нөгөө тал Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Хан уул дүүрэг, 3-р хороо, Үйлдвэрийн гудамж 100/1 байр 3,4-р давхар (регистрийн дугаар: 5723612)-ийг төлөөлж Хүний нөөцийн менежер Ц.Дулмаа /цаашид “Шилжүүлэгч” гэх/ нар Шилжүүлэгчийн үйл ажиллагааны явцад гарсан химийн бодисуудын үлдэгдэл, суларсан хуванцар савнууд, шаазан тигелийг “ТҮМЭН ЭГШИГ” ХХК -ийн химийн бодисын хаягдлыг хадгалах байгууламжинд шилжүүлэхээр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг доорхи нөхцөлөөр байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Гэрээ байгуулагч талууд нь 2017 онд шинэчлэн батлагдсан “ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ” Монгол улсын хууль, холбогдох дүрэм, журмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг байгуулсан ба үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.
- 1.2. Шилжүүлэгчийн зүгээс Хүлээн авагчид энэхүү гэрээний хугацаанд химийн бодисын суларсан хуванцар, шил савнууд шаазан тигельнүүд химийн бодисын саармагжуулсан үлдэгдэл (цаашид “хог хаягдал” гэх) шилжүүлснээр Хүлээн авагч нь химийн бодисын хаягдлыг аюулгүй байгууламжид хадгалж, цаашид ахуйн эргэлтэн оруулахгүй байх үүрэг хүлээнэ.

ХОЁР. ХҮЛЭЭН АВАГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 2.1 Хүлээн авагч нь энэхүү гэрээний 1.1-д заасан хууль тогтоомж, тэр дундаа Монгол Улсын Шадар сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 05 сарын 23-ны өдрийн 54/А/136/А/215 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан “ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИС ХАДГАЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ, АШИГЛАХ, УСТГАХ ЖУРАМ”-ыг мөрдлөг болгон ажиллана.
- 2.2 Хүлээн авагч нь химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгахтай холбоотой холбогдох эрх байгууллагын зөвшөөрөл авсан байна.
- 2.3 Хүн ам оршин суугаа газраас 500-аас доошгүй метрийн зайд, үер усанд автахааргүй байрлалтай, галд тэсвэршилтийн зэргийг хангахуйц материал, хийцтэй, болзошгүй ослын

- үед хөрсөнд болон гадагш бодис алдагдахааргүй шал (цемент болон плит), бат бэх хамгаалалт бүхий цонх, хаалга, үерийн далан, хамгаалалтын сувагтай агуулахад хадгална.
- 2.4. Химийн бодисын хаягдлыг агуулахад байршуулахаар Шилжүүлэгч талаас хүлээн авснаар тухайн хаягдлын хувьд бүхий л хариуцлагыг хүлээн авах үүрэгтэй.
- 2.5 Аюултай хаягдлыг өмчлөх эрх, хариуцлагыг шилжүүлэн авсан тухайгаа Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд албан бичгээр мэдэгдэж, аюултай хаягдлын улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ. Аюултай хаягдлыг өмчлөх эрх, хариуцлагыг шилжүүлэн авсан тухайгаа Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд албан бичгээр мэдэгдэж, аюултай хаягдлын улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ. Бүртгүүлсэн бүртгэлийн I хувийг шилжүүлэгч талд хүлээлгэн өгнө.
- 2.6 Устгасан тухай протоколыг шилжүүлэгч талд хүлээлгэн өгнө.
- 2.7 Аюултай хаягдал тээвэрлэх аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан, битүүмжилсэн, зориулалтын тээврийн хэрэгслээр хаягдлыг тээвэрлэнэ.
- 2.8 Химийн бодисын хор, аюулын талаархи лавлах мэдээлэл, тэдгээрийг тээвэрлэх болон хадгалах явцад гарч болзошгүй ослын үед хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж сургалтыг зохион байгуулна.
- 2.9 Хүлээн авагч тал нь химийн бодисын хаягдлыг тээвэрлэх хэрэгсэлд ачих, өргөх болон түүн дээр ажиллах, ачааг буулгах ажлыг бүрэн хариуцна.
- 2.10 Химийн бодистой харьцаж ажиллагсдыг арьс, нүд болон амьсгал хамгаалах зориулалт бүхий, стандартын шаардлага хангасан хүн нэг бүрийн хамгаалалтын хэрэгслээр хангана.
- 2.11 Шилжүүлэн авсан химийн бодисын хаягдлаас дээж авч түүнд анхан шатны шинжилгээ хийнэ.
- 2.12 Хүлээн авагчийн буруутай үйл ажиллагаанаас болж гуравдагч этгээдэд хохирол учирсан тохиолдолд хүлээн авагч хохирлыг бүрэн хариуцаж төлж барагдуулах үүрэгтэй.

ГУРАВ. ШИЛЖҮҮЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1. Монгол Улсын Шадар сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 05 сарын 23-ны өдрийн 54/А/136/А/215 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан **“ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИС ХАДГАЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ, АШИГЛАХ, УСТГАХ ЖУРАМ”**-ыг мөрдлөг болгон ажиллана.
- 3.2. Хадгалах хаягдлыг сав, баглаа боодол, стандартын шаардлага хангасан хаяг, шошготой бэлтгэнэ.
- 3.3. Үйлдвэрлэгчээс боодол, стандартын шаардлага хангасан хаяг, шошготой гаргасан хор аюулын лавлах мэдээллийг үндэслэн боловсруулсан аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг мөрдөж ажиллана.
- 3.4. Болзошгүй аюул, ослын үед ашиглах зориулалтын, бүрэн ажиллагаатай гал унтраах анхан шатны багаж, хэрэгсэл, хор саармагжуулах бодис, уусмалыг ажлын байранд байрлуулах ба химийн бодистой харьцаж ажиллагсдыг арьс, нүд болон амьсгал хамгаалах зориулалт бүхий, стандартын шаардлага хангасан хүн нэг бүрийн хамгаалалтын хэрэгслээр хангасан байна.
- 3.5. Хүлээлгэн өгөх химийн бодисын хаягдал, сав баглаа боодлыг жагсаалтын дагуу хүлээлгэн өгнө.

ДӨРӨВ. ТӨЛБӨР, ТООЦОО

- 4.1. Шилжүүлэгчийн хавсралтанд заагдсан төлбөрийн дагуу химийн бодисын хаягдлыг хадгалахаар харилцан тохиролцов. Үүнд нэмэгдсэн өртгийн албан татвар болон бусад зардал багтсан болно.
- 4.2. Энэхүү гэрээний дагуу Шилжүүлэгчээс Хүлээн авагчид төлөх төлбөрийг химийн хаягдлыг ачиж авч явсан өдөр нь ХХБ банкны 499085408 тоот дансанд шилжүүлнэ. Гэрээнд заасан төлбөрийг хуваарьт хугацаанаас хожимдуулсан тохиолдолд хоногийн 0,1 хувийн алданги тооцно.

ТАВ. ГЭРЭЭНИЙ ҮЙЛЧЛЭХ ХУГАЦАА

- 5.1. Энэхүү гэрээ нь 2023 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрөөс 2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр хүртэл хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.
- 5.2. Талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр гэрээг сунгах, эсвэл цуцлах саналаа албан бичгээр илэрхийлнэ.
- 5.3. Шилжүүлэгч талаас урьдчилж гаргасан хүсэлт, захиалгын дагуу химийн бодисын сав боодлыг ачиж тээвэрлэх хугацааг тогтоож гүйцэтгэнэ.

ЗУРГАА. ТАЛУУДЫН ХАРИУЦЛАГА

- 6.1. Хүлээн авагч тал нь энэхүү гэрээнд заасан үүргээ хэрэгжүүлэх явцад зохих ёсоор гүйцэтгээгүй, эсвэл үүргийг зөрчсөн, аюулгүй байдлыг хангаагүйгээс Шилжүүлэгч тал, түүний ажилтан, гуравдагч этгээдэд хохирол учруулсан тохиолдолд Талууд энэхүү гэрээний биелэлттэй холбогдон гарсан бүх маргааныг харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.
- 6.2. Маргааныг хэлэлцээрээр шийдвэрлэж чадахгүй нөхцөлд хууль тогтоомжид заасны дагуу шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ДОЛОО. ДАВАГДАШГҮЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛ

- 7.1. Талуудын хүсэл, зоригийн гадуур, урьдчилан мэдэж арилгах боломжгүй дайн байлдаан, иргэдийн бослого хөдөлгөөн, нийтийг хамарсан өвчлөлт, бүслэлт, хориг, газар хөдлөлт, усны үер, гал түймэр, бусад байгалийн аюулт үзэгдэл зэрэг нөхцөл байдлын улмаас гэрээг биелүүлэх боломжгүй болсон бол гэрээний оролцогчид харилцан хариуцлага хүлээхгүй.

НАЙМ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БОЛОН АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААР

- 8.1. Шилжүүлэгч нь Хүлээн авагчийг ажил үүргээ эхлэхийн өмнө гүйцэтгэх ажлын онцлогоос хамаарч Байгаль орчны болон Аюулгүй ажиллагааны дүрэм, журмыг танилцуулна.
- 8.2. Хүлээн авагч нь өөрийн ажиллагсдын аюулгүй байдлыг хариуцах хүнийг томилох, хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хамгаалах хэрэгслийн хангалт, багаж, тоног төхөөрөмжийн хэвийн, аюулгүй ажиллагаа, учирч болох эрсдлүүд, тэдгээрээс хамгаалах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.
- 8.3. Хүлээн авагч нь гэрээт ажил үүргийг гүйцэтгэх хугацааны туршид Шилжүүлэгчийн аюулгүй ажиллагааны болон галын аюулгүй байдал, Байгаль орчны хяналтын дүрэм журмыг баримтлан ажиллах бөгөөд түүнтэй холбогдон гарах, бүхий л асуудлыг өөрөө бүрэн хариуцна.

- 8.4. Хүлээн авагч нь тухайн ажилд ашиглагдаж байгаа материалын хадгалалт, хамгаалалтыг бүрэн хариуцан ажиллах бөгөөд тухайн ажлаас гарсан хаягдлыг хууль, журмын дагуу устгах, хүрээлэн буй орчинд бохирдол үүсгэж буй эсэхээ хянаж ажиллана.
- 8.5. Хүлээн авагч нь хэрэв аюултай бодис хэрэглэж байгаа бол урьдчилан эрх бүхий байгууллагаас хэрэглэх зөвшөөрөл авсан байх, аюултай бодис асгарч гоожихоос хамгаалах төхөөрөмжтэй байх шаардлагатай.
- 8.6. Тусгай зөвшөөрөлтэй ажиллах ажил үүрэг гүйцэтгүүлэх тохиолдолд эрх бүхий байгууллагаас авсан зөвшөөрлийн баталгаажсан бичиг баримтыг гэрээнд хавсаргаж оруулна.
- 8.7. Хүлээн авагч нь үйлдвэрлэлийн осол гарахаас урьдчилан сэргийлэх бүхий л арга хэмжээг авч ажиллах бөгөөд гарсан ослын талаар Шилжүүлэгч талд болон мэргэжлийн байгууллагад үнэн зөв мэдээлэл өгөх үүрэгтэй.
- 8.8. Хэрэв тухайн гүйцэтгэж буй ажил нь Шилжүүлэгч талын, эсвэл Хүлээн авагч талын ажиллагсдын амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөд хохирол учруулах нөхцөл үүссэн бол Шилжүүлэгч тал ажлыг зогсоох, гэрээг цуцлах эрхтэй.

ЕС. БУСАД ЗҮЙЛ

- 9.1. Гэрээг дагалдах хавсралтын хамт 3 хувь үйлдэн талууд гарын үсэг зурж, гэрээ хүчин төгөлдөр болж мөрдөгдөнө.

“АР СИ ИНСПЕКШН АЗИА АССАЙРС” ХХК

Хүний нөөцийн менежер Ц.ДУЛМАА

“ТҮМЭН ЭГШИГ” ХХК-ийн химийн бодисын хаягдлыг тээвэрлэж хадгалах үнийн санал.

#	Бараа материал, үйлчилгээ	Тоо хэмжээ	Тайлбар
1	Химийн бодисын хаягдлыг тээвэрлэх, хадгалах ажил	Нийт 4 төрлийн 200 кг химийн хаягдлыг тээвэрлэж хадгална. Нийт зардал 1 100 000 төгрөг /НӨАТ-тэй/	<ul style="list-style-type: none"> • Төлбөрийг компанийн ХХБ банкны 499085408 дансанд шилжүүлнэ. • Ажил гүйцэтгэх хугацааг ажлын нэг өдөрт багтаана. • Ажил эхлэх хугацааг урьдчилан тохиролцоно.

Нийт зардлын задаргаа /хаягдлын төрөл нэг бүрээр/

№	Хуванцар савны төрөл	Хуванцар савны гадаад байдал	Тоо ширхэг	Үнийн санал, төгрөг
1	Шаазан тигель.	Том шмат Жижиг капель	500 ш 500 ш	
2	22л-ийн багтаамжтай хуванцар сав.		3-5 ш	
3	Лабораторийн химийн урвалжуудын хаягдал	ойролцоогоор	35-50 л	
4		Хүчлийн 0,5 л хуванцар сав	20-35 ш	
		Шилэн хаягдал ойролцоогоор	1 кг	
		Шлаг	50-80 кг	
	Нийт дүн			

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ,
ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 0000022

Огноо: 2022.04.20

Хавсралт _____ 1 _____ -д заасан нөхцлийн дагуу аюултай хог хаягдал
Химийн сав, баглаа боодол дахин боловсруулах _____ үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг
(зөвшөөрлийн төрөл)
9011053065 _____ улсын бүртгэлийн дугаартай _____ 5031923 _____
регистрийн дугаартай ТҮМЭН-ЭГШИГ ХХК _____ -д 2022 оны 04 дугаар сарын 20 -ны
өдрөөс 2023 оны 04 дугаар сарын 20 -ны өдөр 1 жилийн хугацаагаар олгов.

Үйл ажиллагаа эрхлэх талаарх мэдээлэл:

Аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа
эрхлэгчийн бүртгэлийн дугаар 0000022 _____

Аж ахуйн нэгж/иргэний хаяг: Улаанбаатар _____ аймаг, хот Баянзүрх _____

сум, дүүргийн 14-р _____ баг, хорооны Консулын, 6-19 _____
(гудамж, байшин/хаалганы дугаар)

Зөвшөөрөл олгосон үйл ажиллагаа явуулах газрын байршил: Төв _____

аймаг, хот Сэргэлэн _____ сум, дүүргийн 1-р _____

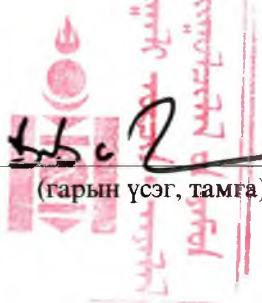
баг, хорооны _____
(газрын нэр/гудамжны нэр, дугаар)

Хавсралт нь энэхүү зөвшөөрлийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Зөвшөөрөл олгосон:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД

(байгууллагын нэр, албан тушаал)

(гарын үсэг, тамга)

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ

(овог нэр)

БАТЛАВ
УС СУВГИЙН УДИРДАХ ГАЗРЫН
ДАРГА Ц ТӨРХҮҮ

БАТЛАВ

ЭЗЭН *Ц.Бадмаанямбуу* Ц.БАДМААНЯМБУУ

**ИРГЭН, АЖ АХУЙН НЭГЖ БАЙГУУЛЛАГЫГ “ЦЭВЭР УСААР ХАНГАХ,
ХЭРЭГЛЭЭНЭЭС ГАРСАН БОХИР УС ТАТАН ЗАЙЛУУЛАХ” АЖ АХУЙН ГЭРЭЭ**

2020 оны 05 сарын 29 өдөр

Хэрэглэгчийн бүртгэл № 26049800

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

1.1 Нэг талаас УСУГ түүнийг төлөөлж А/41 тоот тушаалыг үндэслэн гэрээний инженер албан тушаалтай Ө.ДАШНЯМ цаашид “хангагч” гэх, нөгөө талаас ЭЗЭН Ц.БАДМААНЯМБУУ “хэрэглэгч” гэх нар нь Хот суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуулийн 13 дугаар зүйл болон бусад холбогдох хуулийг удирдлага болгон 2020/05/29 -ны өдрөөс эхлэн дор дурьдсан нөхцлийг биелүүлж ажиллахаар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулж байна.

1.2 Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч, хэрэглэгч хоорондын аж ахуйн харилцааг зохицуулах дүрэм нь энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг болно.

**ХОЁР. НИЙЛҮҮЛЭХ ЦЭВЭР УС БОЛОН ТАТАН ЗАЙЛУУЛАХ БОХИР
УСНЫ ХЭМЖЭЭ, ЧАНАР, НАЙРЛАГА, ТӨЛБӨР, ТООЦОО ХИЙХ**

- 2.1 Хэрэглэгчийн хэрэглэсэн цэвэр ус болон хэрэглээнээс гарсан бохир усны хэмжээг эрх бүхий байгууллагаас баталгаажуулсан усны тоолуураар хэмжих ба хэрэглээг тоолуурын заалтыг үндэслэн тооцно. Тоолуурын заалтаар гарсан хэрэглэсэн цэвэр, бохир усны үйлчилгээний төлбөр болон бусад түүнтэй холбогдох төлбөрийг “Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл”-ийн баталсан усны үйлчилгээний тарифыг мөрдлөг болгоно;
- 2.2 Хэрэглээнээс гарсан бохир усны хэмжээг тухайн хэрэглэгчийн хэрэглэсэн цэвэр усны хэмжээтэй адилаар тооцно;
- 2.3 Хэрэглэгчийн хэрэглээнээс гарч байгаа бохир усны найрлага нь Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 50 дугаар тогтоолоор батлагдсан MNS 6561:2015 “Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал усны найрлага”-ын зөвшөөрөгдсөн хэмжээнээс хэтэрсэн тохиолдолд Монгол улсын Засгийн газрын 2019 оны 316 дугаар тогтоолын дагуу ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээгээр нэмэлт төлбөр төлнө
- 2.4 Гуравдугаар циклд хамрагдаж байгаа хэрэглэгчийн усны тоолуурын заалтыг сар бүрийн 14-өөс 20-ны хооронд авах бөгөөд хангагч, хэрэглэгчийн төлөөлөгч хамтран хяналтын картанд харилцан гарын үсэг зурж, баталгаажуулсан байна;
- 2.5 Хангагч нь гуравдугаар циклийн хэрэглэгчийн усны төлбөрийн нэхэмжлэх болон тооцооны хуудсыг сар бүрийн 22-ны өдөр www.eus.mn сайтад байршуулж, төлбөрийн нэхэмжлэл гарсан тухай мессежийг хэрэглэгчийн

- гэрээнд тэмдэглэгдсэн утасны дугаарт илгээнэ;
- 2.6 Хангагч нь сар бүрийн 24-25-ны дотор хэрэглэгчийн төлбөр төлөх эцсийн хугацааг мессежээр сануулна;
  - 2.7 Гуравдугаар циклийн хэрэглэгч нь төлбөрийн нэхэмжлэл www.eus.mn сайтад байрснаас хойш 7 хоногийн дотор буюу сар бүрийн 28-ны дотор усны төлбөрөө бүрэн төлсөн байна;
  - 2.8 Хэрэглэгч 2.7-д заасан хугацаанд усны үйлчилгээний төлбөрөө төлөөгүй тохиолдолд алданги тооцож эхэлсэн тухай мессежийг илгээх бөгөөд Иргэний хуулийн 232 дугаар зүйлийн 232.6 дэх хэсэгт заасны дагуу алдангийг хоног тутамд төлөгдөөгүй мөнгөн дүнгийн 0.2 хувиар тооцно;
  - 2.9 Хэрэглэгч усны үйлчилгээний төлбөрөө гэрээнд заасан хугацаанд буюу 3 ба түүнээс дээш сарын хугацаанд төлөөгүй тохиолдолд урьдчилан мэдэгдсэний үндсэн дээр 29-ний өдрөөс ус хангамжийг хязгаарлах арга хэмжээг авна;
  - 2.10 Хэрэглэгч нь усны үйлчилгээний төлбөрийн улмаас ус хангамжийг хязгаарлуулсан тохиолдолд усны үйлчилгээний төлбөрөө бүрэн төлөх мөн ус хаалгаж, нээлгэсний төлбөрийг төлж, өр авлагын тооцоогүй болсон тохиолдолд хангагч ус хангамжийг нээж протокол хөтөлнө;
  - 2.11 Жилд 3-аас дээш удаа дээрхи төрлийн протокол хөтлөгдсөн хэрэглэгч нь найдваргүй хэрэглэгчийн бүртгэлд бүртгэгдэж гэрээ цуцлах төлөвт шилжих бөгөөд гэрээ цуцлах тухай мэдэгдлийг 2 сарын өмнө хэрэглэгчид албан ёсоор мэдэгдэнэ;
  - 2.12 Хангагч нь тухайн сарын усны үйлчилгээний төлбөртэй холбоотой мессежийг хэрэглэгч рүү илгээх бөгөөд төлбөр нь усны төлбөрийн нэхэмжлэл дээр нэмж тооцогдоно;
  - 2.13 Тоолуур, тооцооны хэмжих хэрэгслийн эвдрэл гэмтэл нь хэрэглэгчээс шалтгаалаагүй, эсхүл тооцооны хэмжих хэрэгслийг шалгаж засварлаж, баталгаажуулах зорилгоор шугамаас салгасан бол өмнөх 3 сард хэрэглэсэн цэвэр ус, татан зайлуулсан бохир усны хэмжээний дунджаар тооцон зөвхөн 1 сар тооцоо хийнэ;

ГУРАВ. ХАНГАГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1 Хангагч нь хүн амын унд-ахуйн стандартад тохирсон цэвэр усаар хэрэглэгчийг тасралтгүй найдвартай хангаж, MNS 6561-2015 стандартын шаардлагыг хангасан бохир усыг төвийн шугамд хүлээн авч татан зайлуулна;
- 3.2 Хангагч нь төвийн цэвэр усны шугамын даралтыг 2.0 ата-аас багагүй байлгана;
- 3.3 Усны тоолуурын найдвартай ажиллагааг хангах зорилгоор усны тоолуур суурилуулах, баталгаажуулах, шалгах, засварлах зэрэг үйлчилгээ үзүүлнэ;
- 3.4 Хангагч нь хэрэглэгчийн тооцоо, судалгаа, саналыг үндэслэн бусад хэрэглэгчийг цэвэр, бохир усны шугамд холбох;
- 3.5 Хэрэглэгчийн усны тоолуурт тооцогдоогүй хэрэглэсэн цэвэр, бохир усны хэрэглээг нөхөн тооцох, төлбөрийг нэхэмжлэх;
- 3.6 Хангагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой хэрэгцээтэй мэдээллээр хангах;
- 3.7 Хангагч нь үйлдвэрлэл явуулж буй хэрэглэгчийн нийлүүлж буй технологийн

- бохир уснаас сар бүр дээж авах;
- 3.8 Хангагчийн эрх бүхий ажилтнууд нь ажлын шаардлагаар хэрэглэгчийн ус хангамжийн хэмнэлттэй, найдвартай ажиллагаа болон төлбөр тооцооны хэрэгслийн хэвийн байдалд үзлэг шалгалт хийх, мөн түүнчлэн хэрэглэгчийн цэвэр, бохир усны шугам, тоног төхөөрөмж нь технологи ажиллагааны шаардлагад нийцэж байгаа эсэхэд хяналт тавих зорилгоор барилга байгууламжид хэрэглэгчийн холбогдох албан тушаалтныг байлцуулан нэвтрэх;
- 3.9 Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг хэрэглэгчээс шаардах, албан шаардлага, мэдэгдэх хуудас өгөх, төлбөр нэхэмжлэх, гэрээ цуцлах, цэвэр усны хангамжийг хязгаарлах, шүүхэд нэхэмжлэл гаргах;
- 3.10 Төлбөр тооцооны хэмжих хэрэгсэл түүний битүүмжлэл, лац, холболтыг дураар өөрчилж, хэвийн ажиллагааг алдагдуулсан, зохих зөвшөөрөлгүйгээр, дур мэдэн өөр хэрэглэгчийг цэвэр усаар хангасан, хангагчийн эрх бүхий ажилтныг өөрийн барилга байгууламжид нэвтрэх боломж олгоогүй, хэвийн ажиллагааг алдагдуулах үйлдэл гаргасан зэргээс шалтгаалан тухайн зөрчил гаргасан хэрэглэгчийн цэвэр усны хэрэглээг хязгаарлах;
- 3.11 Хэрэглэгчээс ирүүлсэн санал хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шуурхай барагдуулах;
- 3.12 Ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын талаархи болон бусад хууль тогтоомж, норм, стандарт, дүрэм, журам, зааврыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгох;
- 3.13 Хангагч нь төв шугамын төлөвлөгөөт ба төлөвлөгөөт бус таслалтын тухай хэрэглэгчид дараахь байдлаар мэдээлэх; Үүнд:
- 3.13.1 Хангагч нь төв шугамын туршилт, ээлжит засварын ажлыг эрх бүхий байгууллагын баталсан графикайн дагуу явуулах бөгөөд уг төлөвлөгөөт таслалтын хугацааг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд урьдчилан мэдээлэх;
- 3.13.2 Хангагч нь хэрэглэгчийн шугам, тоног төхөөрөмжид хийх шаардлагатай засвар үйлчилгээний талаар зөвлөмж болон шаардах хуудас, албан бичгийг гэмтэл гарсан үед нь тухай бүр хэрэглэгчид өгч, засвар үйлчилгээний гүйцэтгэлд нь батлагдсан графикт зогсолттой уялдуулан хяналт тавих;
- 3.14 Хэрэглэгчийн гэрээнд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай гэж үзвэл хүсэлтийг үндэслэн тухай бүрд нь тодотголоор үндсэн гэрээний эх хувьд нь өөрчлөлт оруулж шийдвэрлэх;
- 3.15 Цэвэр, бохир усны үйлчилгээний төлбөр хураамжид өөрчлөлт орвол мөрдөж эхлэхээс 15 хоногийн өмнө хэвлэл мэдээллийн хэрэгслэл болон өөрийн вэб сайтаар мэдээлж байх;
- 3.16 Дундын эзэмшлийн шугам сүлжээний засвар, үйлчилгээний зардлыг тухайн хэрэглэгчдийн хэрэглэсэн усны хоногийн дундаж хэрэглээг тооцон хуваарилах бөгөөд шугам сүлжээний заагийг нарийвчлан тогтоож гэрээнд хавсралтаар оруулсан байна.

ДӨРӨВ. ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 4.1 Хэрэглэгч нь хүн амын унд-ахуйн стандартад тохирсон цэвэр усаар

- хангуулах, MNS 6561-2015 стандартын шаардлага хангасан бохир усыг төвийн шугамд нийлүүлэх;
- 4.2 Хангагчийн үйл ажиллагааны талаар холбогдох дээд байгууллагад мэдээлэх, санал хүсэлт, өргөдөл гомдол гаргаж шийдвэрлүүлэх;
  - 4.3 Гэрээ байгуулахаас өмнө хэрэглэгч усны тоолуурыг цэвэр усны шугамын оруулга дээр суурилуулсан байх ба тоолуурын зангилаа, түүний бүрэн бүтэн байдал, ашиглалт засвар үйлчилгээг хариуцах;
  - 4.4 Ус хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээнд хангагчийн зөвшөөрлөөр холболт хийх, холболтыг эрх бүхий ажилтны хяналтан дор гүйцэтгэх;
  - 4.5 Хэрэглэгч нь хангагчийн эрх бүхий ажилтнуудыг цэвэр, бохир усны шугам сүлжээ, усны тоолуурын зангилаа зэргийг шалгах, заавар зөвлөгөө өгөх нөхцөл бололцоогоор бүрэн хангаж, ажлын үнэмлэхийг үндэслэн саадгүй нэвтрүүлэх;
  - 4.6 Хэрэглэгчийн усны тоолуур нь эвдэрсэн тохиолдолд хангагчид яаралтай мэдэгдэж, 5 хоногийн дотор хэвийн ажиллагаанд оруулах;
  - 4.7 Хэрэглэгчийн цэвэр, бохир усны шугам нь дундын эзэмшлийн шугамтай холбогдсон бол уг шугамын засвар үйлчилгээг бусад хэрэглэгчидтэй хамтран гүйцэтгэх;
  - 4.8 “Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай” хуулийн 15.1.9-д зааснаар хэрэглэгч нь өөрийн эзэмшилд байгаа тоног төхөөрөмж, шугам сүлжээнд гэмтэл учруулсан бол шаардагдах засварыг өөрөө, бололцоогүй бол хангагчаар хийлгэж, гарсан зардлыг төлөх;
  - 4.9 Хэрэглэгч нь усны тоолуурт Стандарт хэмжил зүйн газрын улсын шалгагчийн тавьсан тохируулгын, хангагчаас тавьсан хяналтын лац битүүмжлэлийг хариуцахаас гадна тоолуурын байрлал, холболтыг дур мэдэн өөрчлөхгүй байх;
  - 4.10 Хэрэглэгч нь технологийн хэрэглээнээс гарсан бохир усыг төв коллекторт нийлүүлэхдээ бохир усны найрлагын зөвшөөрөгдөх хэмжээг баримтална;
  - 4.11 Хэрэглэгч нь өөрийн байршил, харилцагч банк, дансны дугаар, хаягийн бүртгэл солигдох, өөрчлөгдөх бүрт www.eus.us.mn сайт руу нэвтэрч өөрчлөлтийг хийх;
  - 4.12 Хэрэглэгч нь НӨАТ төлөгч бол Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний нэр, НӨАТ төлөгчийн нэр, гэрээ байгуулагчийн нэр ижил байна;
  - 4.13 Хэрэглэгч нь “Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай” хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.10 заалт, хангагчаас олгосон техникийн нөхцөл, зөвшөөрөл, батлагдсан зураг төслийн дагуу өөрийн эзэмшлийн шугамаас бусад хэрэглэгчийг холбуулах үүрэгтэй;
  - 4.14 Ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын талаархи болон бусад хууль тогтоомж, норм, стандарт, дүрэм, журам, зааврыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгох;
  - 4.15 Хэрэглэгч нь энэхүү гэрээний нэмэлт заалтанд тусгагдсан үүргийг гэрээний нэгэн адил дагаж мөрдөх үүрэг хүлээнэ;
  - 4.16 Хэрэглэгч нь өөрийн эзэмшлийн цэвэр усны шугамын алдагдал, тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээг хангагчийн тогтоосон хугацаанд засварлах;
  - 4.17 Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд заасан үүргийг хүлээнэ;
  - 4.18 Хэрэглэгч нь 6 ба түүнээс дээш сарын хугацаанд ус ашиглахгүй тохиолдолд энэ талаар хангагчид албан бичгээр хандаж тухайн хугацаанд усны суурь хураамжаас чөлөөлөгдөнө;
  - 4.19 Хэрэглэгч нь төвийн цэвэр усны 2.0 ата даралтыг өөрийн хэрэгцээт даралт болгон өргөж ажиллуулах;

- 4.20 Хэрэглэгч нь өөрийн өмчлөл, эзэмшлийн цэвэр, бохир усны шугам, тоног төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, шугам тоноглол, барилга байгууламжид ус алдагдахаас сэргийлэн, техник ашиглалтын болон аюулгүй ажиллагааны дүрмийг мөрдөж ажиллахаас гадна суурилагдсан тоног төхөөрөмжийн тохируулга, хэмжих хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал ба хэвийн ажиллагааг хангах;
- 4.21 Хэрэглэгч нь өөрийн өмчлөл, эзэмшил бүхий шугам, тоног төхөөрөмжийн үйл ажиллагаанд нөлөөлөхүйц гэмтэл саатал гарвал хангагчид нэн даруй мэдэгдэж, цэвэр ус дамжуулах болон түгээх шугам дээр хаалгах арга хэмжээ авах, аюулгүй, найдвартай ажиллагааг хангах;
- 4.22 Хангагчаас өгсөн зөвлөмж, тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүйн улмаас өөрийн буруутай үйл ажиллагаанаас шугам, тоноглолд гэмтэл гарч, бусад хэрэглэгчдэд хохирол учруулбал уг хохирлыг хариуцаж барагдуулах;
- 4.23 Ус бохирдуулсны төлбөрөөс хөнгөлөх аж ахуйн нэгж, байгууллагын жагсаалтад орсон төсвөөс санхүүждэг эрүүл мэнд, боловсрол, халамжийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж байгууллага нь хэрэглээнээс гарсан бохир уснаас улирал бүр дээж авч, хангагч байгууллагын Усны төв лабораториор шинжилгээ хийлгэж дүгнэлт гаргуулна;

ТАВ. ХҮЛЭЭХ ХАРИУЦЛАГА

- 5.1 Хэрэглэгч өөрийн буруутай үйл ажиллагаанаас өөрт болон бусдад учруулсан хохирлыг бүрэн хариуцна;
- 5.2 Өөрийн ашигладаг тоног төхөөрөмжинд засвар, үйлчилгээг цаг тухайд нь хийгээгүйгээс хангагч болон бусад хэрэглэгчийн ус хангамжийн үйл ажиллагаа саатсан, доголдсон бол гарсан хохирлыг хэрэглэгч бүрэн барагдуулна;
- 5.3 Хангагч нь өөрийн буруугаас хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр хэрэглэгчийн ус хангамжийг тасалдуулсан бол тэр хугацаанд ноогдох усны төлбөрөөс чөлөөлнө;
- 5.4 Хэрэглэгч нь зөвшөөрөлгүйгээр буюу зөвшөөрөлгүй цэгт бохир ус нийлүүлсэн тохиолдолд "Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай" хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан хариуцлагыг хүлээнэ;
- 5.5 Хэрэглэгч нь энэхүү гэрээний заалтуудыг зөрчсөн тохиолдолд "Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай" хуулийн 23 дугаар зүйлд заасан хариуцлагыг нэгэн адил хүлээнэ;

ЗУРГАА. ЦЭВЭР УСААР ХАНГАХ БА БОХИР УС ТАТАН ЗАЙЛУУЛАЛТЫГ ХЯЗГААРЛАХ, ЗОГСООХ НӨХЦЛҮҮД

- 6.1 Хангагч нь хэрэглэгчид урьдчилан мэдэгдсэний үндсэн дээр орон нутгийн засаг захиргааны зөвшөөрөлгүйгээр цэвэр усаар хангах, бохир усыг татан зайлуулах ажиллагааг "Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай" хуулийн 16.2 дах хэсэгт зааснаас гадна дараах тохиолдолд хэсэгчлэн болон бүрэн зогсооно. Үүнээс гарах аливаа хохирлыг хангагч хариуцахгүй болно. Үүнд
  - 6.1.1 Хангагчтай байгуулсан гэрээний заалтыг зөрчсөн буюу гэрээний хугацаа дууссан зөрчил илэрсэн үед;
  - 6.1.2 Усны үйлчилгээний төлбөрийг 3 ба түүнээс дээш сарын хугацаагаар тогтоосон хугацаанд төлөөгүй;
  - 6.1.3 Хангагчийн зөвшөөрөлгүйгээр дамжин хэрэглэгчийг цэвэр усаар хангаж,

- бохир усыг татан зайлуулсан тохиолдолд;
- 6.1.4 Хангагчаас зохих зөвшөөрөл авсан дамжин хэрэглэгчийг цэвэр, бохир усны шугам сүлжээнд холбохоос үндэслэлгүйгээр татгалзсан тохиолдолд;
- 6.1.5 Хангагчийн эрх бүхий ажилтныг усны тоолуурын зангилаа, ус хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээ, барилга байгууламжид үзлэг шалгалт хийх, усны тоолуурын заалт авах, бохир усны дээж авч хэмжилт хийх, лац тавих, цэвэр усны горимын тооцоо хийх зэрэг ажлыг хийж гүйцэтгэхэд санаатайгаар саад учруулсан тохиолдолд;
- 6.1.6 Тухайн хэрэглэгчийн эзэмшил дээрх ус хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээ, барилга байгууламжийн бүрэн бус байдлын талаар илэрсэн зөрчлийг арилгах шаардлагыг хүлээн авч биелүүлээгүй тохиолдолд;
- 6.2 Хангагч нь "Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай" хуулийн 16.1.1, 16.1.2, 16.1.3-т заасан нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд хэрэглэгчид урьдчилан мэдэгдэхгүйгээр цэвэр усны хэрэглээ, хэрэглээнээс гарсан бохир ус татан зайлуулах үйл ажиллагаанд хязгаарлалт хийж болно;

**ДОЛОО. ГЭРЭЭНИЙ ҮРГЭЛЖЛЭХ ХУГАЦАА, ГЭРЭЭ ДҮГНЭХ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ, ЦУЦЛАХ НӨХЦӨЛ**

- 7.1 Тус гэрээ байгуулсан өдрөөс эхлэн аль нэг талаас гэрээг цуцлах хүртэл хүчин төгөлдөр мөрдөгдөнө. /Энэхүү гэрээ нь анх 2012/05/29 -ны өдөр байгуулсан гэрээний үргэлжлэл болно/
- 7.2 Хангагч, хэрэглэгч нь жилд нэг удаа гэрээг дүгнэж, дараа жилийн цэвэр, бохир усны гэрээнд тодотгол хийнэ. /Энэхүү заалт нь гэрээ байгуулсан хугацаа болон хэрэглэгчийн үйл ажиллагааны чиглэлээс хамаарна/;
- 7.3 Хэрэглэгч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ 3 ба түүнээс дээш удаа зөрчсөн тохиолдолд цаашид гэрээг сунгах эсэх асуудлыг хангагчийн техникийн зөвлөлийн хурлаар шийдвэрлэнэ;
- 7.4 Хэрэглэгч нь аж ахуйн гэрээний 4.13 заалтыг хангаж ажиллаагүй нөхцөлд урьдчилан мэдэгдсэний үндсэн дээр гэрээ цуцлах арга хэмжээ авна;
- 7.5 Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, цуцлах тухай санал гаргасан тал нь 14 хоногийн өмнө мэдэгдэх ба талууд харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ. /Нэмэлт, өөрчлөлтийг бичгээр үйлдэнэ/;
- 7.6 Хэрэглэгч нь цэвэр, бохир усны үйлчилгээний төлбөрөө хугацаанд нь төлөөгүй, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ 3 удаа биелүүлээгүй тохиолдолд урьдчилан мэдэгдсэний үндсэн дээр гэрээг цуцлах арга хэмжээ авна;
- 7.7 Хангагч, хэрэглэгч нь аливаа маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх ба шийдэлд хүрээгүй тохиолдолд шүүх, хууль хяналтын байгууллагаар маргааныг шийдвэрлүүлнэ;

Хангагчийн талаас:
ХҮА-ны дарга
Гэрээний инженер

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Хэрэглэгчийн талаас:

(гарын үсэг)

В. Доржсүх

ГЭРЭЭ ХИЙХ ӨРГӨДЛИЙН МАЯГТ

Хэрэглэгчийн нэр БАДМААНЯМБУУ.Ц

Факс:

Емэйл:

Албантушаал:

Эзэн

Ц БАДМААНЯМБУУ

Угас:

99170336,96650337

Нягтлан

Менежер

Инженер

Бусад:

Улсын бүртгэлийн дугаар

Хэрэглэгчийн регистрийн дугаар ЧИ57063001

Хэрэглэгчийн НӨАТ төлөгчийн гэрчилгээний дугаар 0

Шуудангийн хаяг

Хаяг: Улаанбаатар - 06 Хан-Уул - 3 -р хороо Үйлдвэрийн гудамж 100-1 тоот

Байршил: Улаанбаатар - 06 Хан-Уул - 3 -р хороо Үйлдвэрийн гудамж 100-1 тоот Говь ХК-ийн урд талд

Хэрэглэгчийн харьцдаг банк: Банкгүй

Дансны дугаар: 0

Үйл ажилгааны чиглэл:

Холболт:

Бусад мэдээлэл:

Төсөв:	
Аж ахуй:	
Орон сууц:	
Үйлдвэр:	Мах, махан бүтээгдэхүүн
Бохирдуулагч үйлдвэр:	

Цэвэр ус:	
Төвлөрсөн системээс	X
Гэр хорооллын шугам	
Гүний худагтай	
Зөврөөр	
Бусад	
Бохир ус	
Төвийн коллекторт	X
Цооногтой	
Бохиргүй	
Бусад	

Барилгын талбай м2	0
Давхрын тоо	4
Байрны тоо	1
Ажиллах цаг	0
Ажлын хоног	0
Хүний тоо	0
Тоноглолуудын тоо	
Угаалтуур	4
Суултуур	4
Банн	0
Писсаур	0
Шуршүүр	1

Тоолуурын тухай

Тоолуурын дугаар	Тоолуурын голч /мм/	Тоолуурын оронгийн тоо	Гэрчилгээний дугаар	Тоолуурын төрөл	Марк	Баталгаажсан огноо	Суурилуулсан огноо	Тоолуурын анхны заалт
002127	50	7	00168272	Халуун	WS-25	2020/03/05	2020/03/06	0
009017	32	5	00168260	Хүйтэн	MTL	2020/03/05	2020/03/06	0

Хэрэглэгчийн гэрээний дугаар 26049800

Төлбөрийн дүнг мессежээр хүлээн авах угасны дугаар: 99170336

Хэрэглэсэн усанд төлбөр тавих хугацаа:

Сар

Үлирал

Гэрээний төрөл:

Байнгын

Түр

Гэрээ өөрчлөх болсон шалтгаан: Гэрээ шинэчилсэн

Энэхүү хэсгийг УСУГ-ийн ажилтан бөглөнө.

Техникийн нөхцлийн дугаар: 0

Цэвэр усны цагирагийн дугаар: 79

Худгийн тоо:

Бохир усны коллекторын дугаар: Өмнөдийн Ф1400

Худгийн тоо:

Оруулга шугамын голч /мм-ээр/: 106

Ө. Дашням

Ө. ДАШНЯМ

Ц. Бадмаанямбуу

Ц. БАДМААНЯМБУУ

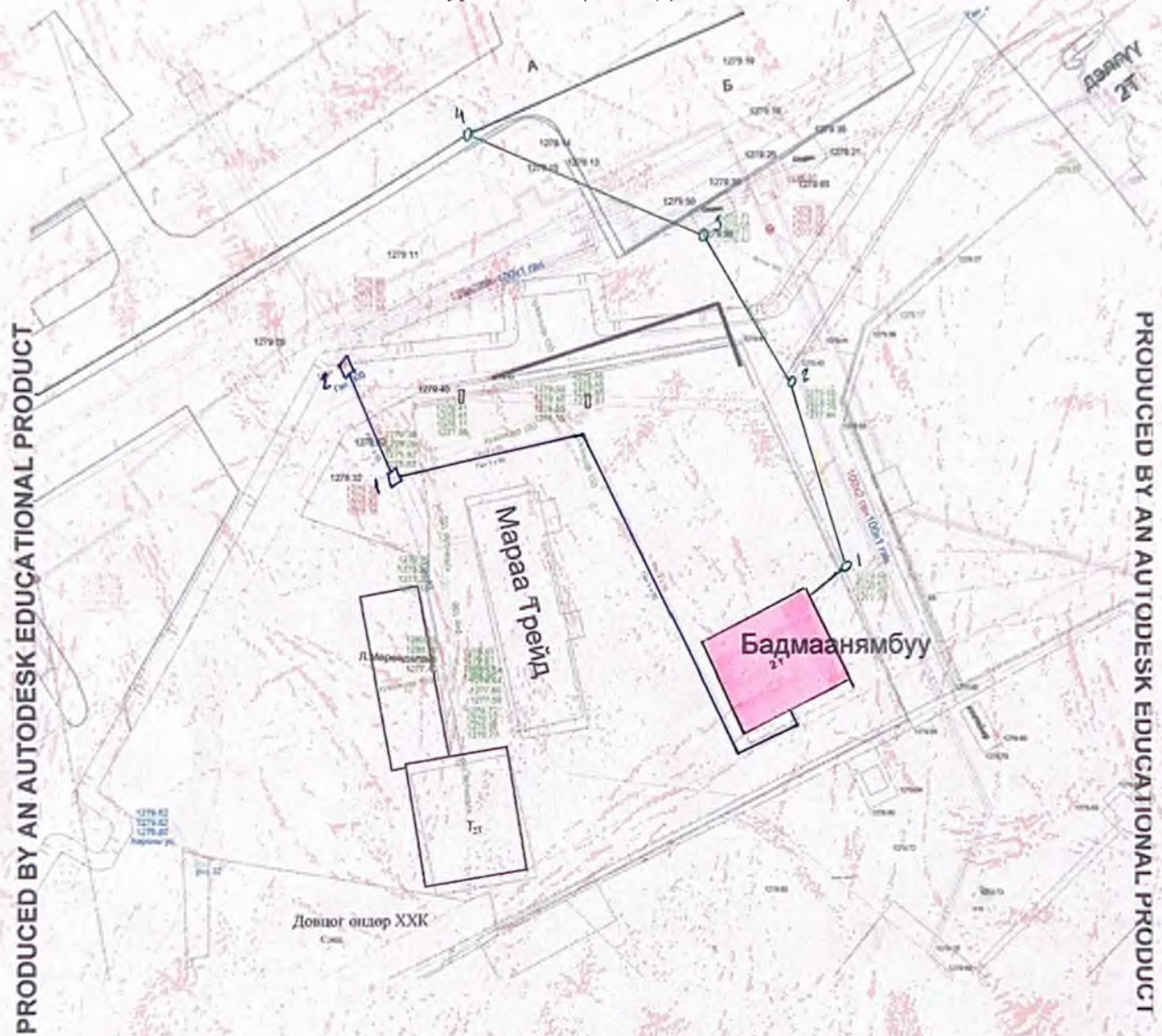
хангагчийн гарын үсэг

тамга

хэрэглэгчийн гарын үсэг

Зааг эзэмшлийн зураг

Байгууллагын нэр: БАДМААНЯМБУУ.Ц

Ус Сувгийн Удирдах Газар			Он	Тэмдэглэгээ		
			Сар	Барилга		
			Өдөр			
Хянасан	<i>[Signature]</i>	Ө.ДАШНЯМ			Хэрэглэгчийн хариуцах цэвэр усны шугам	
Тогтоосон	<i>[Signature]</i>	Т.БААСАНХҮҮ			Хэрэглэгчийн хариуцах бохир усны шугам	
Зөвшөөрсөн	<i>[Signature]</i>	Ц.БАДМААНЯМБУУ			ЦУХ-ын тоо	2
					БУХ-ын тоо	4

БАТЛАВ.

БАТЛАВ.

ХУД-ийн "ТОХИЖИЛТ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ

Өсөхтүрүү ХХК

ТӨВ" ОНӨААТҮГ-ын
ЗАХИРАЛ

Ц.ЭРДЭНЭБААТАР

ЗАХИРАЛ

/Захиалагч ААН, байгууллага/
Бадмаанямбуу

ХОГ ХАЯГДАЛ АЧИЖ, ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ

2023 оны 05 сарын 17

№23-05/17

Улаанбаатар хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1 Нэг талаас Хан-Уул дүүргийн "Тохижилт үйлчилгээний Төв" ОНӨААТҮГ /цаашид Гүйцэтгэгч гэх/, Нөгөө талаас **5100933** тоот регистрийн дугаартай, Хан-Уул дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах, **Мах махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл ХХК** чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг **Өсөхтүрүү ХХК** /цаашид Захиалагч гэх/ нар доорхи нөхцөлөөр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.
- 1.2 Энэхүү гэрээ нь **2023 оны 05 сарын 17-ны өдрөөс 2024 оны 05 сарын 16-ны өдөр** хүртэл хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.
- 1.3 "Хог хаягдлын тухай" хуулийн хүрээнд ХУД-ийн нутаг дэвсгэрийн орон сууц, гэр хорооллын айл өрх, ААН байгууллага болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг тээвэрлэх, мөн нийтийн эзэмшлийн зам талбайд үүссэн хог хаягдлыг тээвэрлэх, түүнтэй холбогдон гарсан төлбөр тооцооны асуудлыг шийдвэрлэхэд энэхүү гэрээний зорилго оршино.
- 1.4 Нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын **2013 оны 09-р сарын 26-ны өдрийн 12/45** дугаар тогтоолоор Хог тээврийн үйлчилгээний хураамжид НӨАТ /нэмэгдсэн өртгийн албан татвар/-ыг тооцоогүй болно.
- 1.5 Хан-Уул дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн **2013 оны 04-р сарын 18-ны өдрийн А/29** тоот тогтоолын дагуу гэрээний үнийн дүнг хоёр тал харилцан тохиролцон тогтоосон болно.

Хоёр. Гүйцэтгэгчийн эрх, үүрэг

- 2.1 Гүйцэтгэгч нь захиалагчтай байгуулсан гэрээнд заасан хуваарийн дагуу ААН байгууллага, орон сууцны бункерийн хог хаягдлыг саадгүй ачиж тээвэрлэх үүрэгтэй.
- 2.2 Тээвэрлэлт саатсанаас хог хаягдал хуримтлагдсан бол графикт зааснаас бусад цагаар нэмэгдэл хүч зохион байгуулан ачуулах арга хэмжээг авна.
- 2.3 Айл өрхөөс гарч буй ахуйн хогийг тогтмол цагт цуглуулах, мөн барилга барих, буулгах, засварлах тохиолдолд иргэн, аж ахуйн нэгжийн хог хаягдлын төлбөрийг төлүүлсний дараа тээвэрлэнэ.
- 2.4 Хог хаягдлыг тээвэрлэх аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан, битүүмжилсэн зориулалтын тээврийн хэрэгсэлтэй байх.
- 2.5 Гүйцэтгэгч нь ажил үйлчилгээ үзүүлсний төлбөрийг ААН, байгууллага болон иргэд, захиалагч байгууллагуудаас шаардах эрхтэй.
- 2.6 Захиалагч тогтоосон хугацаанд төлбөрөө барагдуулаагүй тохиолдолд хог хаягдлыг ачиж тээвэрлэхгүй байх эрхтэй.

2.7 Холбогдох хууль тогтоомжид заасан бусад эрх үүрэг.

Гурав. Захиалагчийн эрх, үүрэг

- 3.1 Тухайн ААН, байгууллага, барилга байгууламжаас гарсан хог хаягдлыг зөвхөн тогтоосон хогийн цэг буюу бункерт хийж ачуулах үүрэгтэй.
- 3.2 Тухайн ААН, байгууллага өөрийн талбай /хашаа/-аас гадагш _____ зай дахь талбайн цэвэрлэгээг хариуцах үүрэгтэй. Цас орж, мөс тогтсон мөн бусад байдлаар бохирдсон тохиолдолд тухайн талбайн цэвэрлэгээг байнга хийж гарах хог хаягдлыг тээвэрлүүлж байна.
- 3.3 Захиалагч тал нь тэрээний 3.2-д заагдсан үүргийг биелүүлээгүй улмаас аливаа ААНБ, иргэнд учирсан хохирлыг Захиалагч тал бүрэн хариуцна.
- 3.4 Хог хаягдлын төлбөрийг сар бүрийн 25 -нд Улаанбаатар банкны Хог хаягдал үйлчилгээний хураамжийн **2603033364** тоот /Хүлээн авагч: ХУД. Хог хаягдлын хураамж/ дансанд тушаана.
- 3.5 ААН, байгууллагын барилга байгууламжид засвар хийсэнтэй холбогдон гарсан барилгын болон бусад хог хаягдлыг тухай бүрд нь дуудлага өгч буюу захиалгаар тээвэрлүүлэх үүрэг хүлээх бөгөөд хогны хэмжээнээс хамааран нэмэлт төлбөр төлж хариуцсан албан тушаалтантай хамтарч ажиллана.
- 3.6 Хог агуулах зориулалтын савыг өөрийн хөрөнгөөр шийдвэрлэх бөгөөд хог ачихад саад учруулахгүй газар байрлуулж, машин чөлөөтэй орж гарах нөхцөлийг хангана.
- 3.7 Хогийн сав, бункерийн орчимд машин тэрэг тавиулсны улмаас хог ачих боломжгүй болж хог тээвэрлэх автомашин буцах, хугацаа алдсан тохиолдолд холбогдон гарах хариуцлагыг Захиалагч хүлээнэ.
- 3.8 Өөрийн эзэмшил, өмчлөлийн барилгаа барих, буулгах, засварлах тохиолдолд гарах хог хаягдлыг хаях талаар гүйцэтгэгч талтай урьдчилан гэрээ байгуулан зохих төлбөрийг төлнө.
- 3.9 Хог хаягдал гаргасны төлбөрийг хугацаанд нь бүрэн төлөх үүрэгтэй.
- 3.10 Зориулалтын цэгээс бусад газарт хог хаягдал хаяхгүй байх.
- 3.11 Хог хаягдлыг ангилан хаях талаар зохих мэдлэгийг ажилтандаа эзэмшүүлж, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг ханган ажиллах.
- 3.12 Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага орчны газрынхаа хог хаягдлыг цэвэрлэх болон хог хаягдлыг зайлуулах олон нийтийг хамарсан ажилд оролцох үүрэгтэй.
- 3.13 Гүйцэтгэгчээс ажил үүргээ тогтоосон хугацаанд гүйцэтгэхийг шаардах эрхтэй.
- 3.14 Дүүрэг болон бусад байгууллага, албан тушаалтнаас зарласан уралдаан, аянд идэвхитэй оролцож тодорхой үр дүн үзүүлсэн бол шагнал урамшуулал хүртэх эрхтэй.
- 3.15 Гүйцэтгэгч ажил үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд төлбөр төлөхгүй байх эрхтэй.
- 3.16 Холбогдох хууль тогтоомжид заасан бусад эрх үүргийг эдэлнэ.

Дөрөв. Төлбөр тооцоо, үнэлгээ

- 4.1 Гэрээт хугацаанд **Сард 3 удаа** иргэн, ААНБ-ийн бункерийн хог, хаягдлыг ачиж тээвэрлэнэ.
- 4.2 Хог тээвэрлэсний төлбөр нь ХУД-ийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаас тогтоосон тарифын дагуу харилцан адилгүй байх бөгөөд тухайн байгууллагын хог тээвэрлэлтийн төлбөр дээрх тогтоолд заасны дагуу сард _____ улиралд _____, жилд _____ төгрөг байна.
- 4.3 Тухайн байгууллагын хог тээвэрлэлтийн төлбөр дээрх тогтоолд заасны дагуу Орон сууц, ААН, хувь хүний захиалгаар хог тээвэрлэлт хийхэд гарах төлбөр:

8 тн шахдаг автомашин	- Ахуйн хог хаягдал	- 150,000.00 төгрөг
4 тн шахдаг авто машин	- Ахуйн хог хаягдал	- 85,000.00 төгрөг
4 тн задгай тэвштэй автомашин	- Ахуйн хог хаягдал	- 85,000.00 төгрөг
4 тн задгай тэвштэй автомашин	- Барилгын хог хаягдал	- 95,000.00 төгрөг

- 4.4 “Хог хаягдлын тухай” хууль, бусад эрх зүйн актын өөрчлөлт болон зах зээлийн үнийн интервалаас хамаарч үйлчилгээний үнийн тарифт өөрчлөлт оруулж болно.
- 4.5 Хог тээвэрлэлтийн тарифт өөрчлөлт орсон тохиолдолд талуудын төлөөлөл тохиролцон гэрээнд нэмэлт оруулж мөрдөнө. Хэрэв хатуу хог хаягдал болон барилгын засвараас гарсан чулуу, мод, шорооны хог хаягдлыг тээвэрлүүлэх тохиолдолд нэмэлт тарифыг мөрдөх бөгөөд төлбөрийг төлсний дараа гүйцэтгэгч тээвэрлэнэ.
- 4.6 Үйл ажиллагааны онцлогоос хамаарсан хог хаягдлын тээвэрлэлтийг өвөл, зуны батлагдсан графикийн дагуу төлбөр төлөгдсөний дараа тээвэрлэнэ.
- 4.7 Хог тээвэрлэлтийн төлбөрийг ААН, албан байгууллага, үйлчилгээний газрууд нь гэрээний 3.4-д заасан хугацаанд бүрэн төлж барагдуулна. Төлбөрийг хожимдуулсан тохиолдолд хоног тутам 0,5%-ийн алданги төлнө.

Тав. Хамтран хүлээх хариуцлага

- 5.1 Талууд энэхүү гэрээ зөрчигдөөгүй тохиолдолд дангаараа гэрээг цуцлах эрхгүй.
- 5.2 Талууд аливаа маргаан, үл ойлголцлыг харилцан тохиролцож шийдвэрлэх бөгөөд шаардлагатай бол холбогдох хуулийн байгууллагад хандаж шийдвэрлүүлнэ.
- 5.3 Нийслэл дүүргээс зохион байгуулах их цэвэрлэгээний ажилд дайчлагдан ажиллах үед хог ачилтын хуваарь 1 өдрөөр хойш шилжих асуудал гарч болно. Үүнийг тухайн ААН, байгууллагад урьдчилан мэдэгдэх бөгөөд төлбөр төлөлтөнд ямар нэгэн өөрчлөлт орохгүй.

Зургаа. Торгуулиас чөлөөлөгдөх нөхцөл

- 6.1 Байгаль, цаг уурын онц ноцтой үзэгдэл тохиолдох, хүндэтгэх шалтгаанаар авто зам хаагдсаны улмаас хог ачих боломжгүй болсон.
- 6.2 Удирдах, дээд байгууллагын шийдвэрээр автомашиныг өөр ажилд дайчилсан тохиолдолд энэхүү гэрээний 5.2 дахь заалт хамаарахгүй.

Долоо. Бусад

- 7.1 Энэхүү гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга дарснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 7.2 Гэрээнд тусгагдаагүй боловч нэмж оруулах, гэрээнд өөрчлөлт хийх шаардлагатай тохиолдолд талууд харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.

Найм. Нэмэлт өөрчлөлт

20 ..... оны ..... сарын ..... –ний өдөр талууд харилцан тохиролцож энэхүү гэрээнд дараах нэмэлт өөрчлөлтийг оруулав.

.....

.....

.....

Ес. Гэрээний сунгалт

9.1 Гэрээний хугацаа дуусаж, талууд гэрээг цуцлах талаар албан бичгээр санал гаргаагүй бол гэрээг анх байгуулагдсан хугацаагаар сунгагдсанд тооцно.

9.1.1 Энэхүү гэрээг 20 ..... оны ..... сарын ..... өдрөөс 20 ..... оны ..... сарын ..... өдөр хүртэл талууд харилцан тохиролцож сунгалт хийсэн болно.

Гэрээ сунгасан: _____

Гэрээ сунгасан: _____

9.1.2 Энэхүү гэрээг 20 ..... оны ..... сарын ..... өдрөөс 20 ..... оны ..... сарын ..... өдөр хүртэл талууд харилцан тохиролцож сунгалт хийсэн болно.

Гэрээ сунгасан: _____

Гэрээ сунгасан: _____

9.1.3 Энэхүү гэрээг 20 ..... оны ..... сарын ..... өдрөөс 20 ..... оны ..... сарын ..... өдөр хүртэл талууд харилцан тохиролцож сунгалт хийсэн болно.

Гэрээ сунгасан: _____

Гэрээ сунгасан: _____

Арав. Гэрээ байгуулсан талууд

Гүйцэтгэгч тал
ХУД-ийн "Тохижилт Үйлчилгээний Төв"
ОНӨААТҮГ-ын ХТҮХ-ийн Хороо хариуцсан
хяналтын ажилтан
албан тушаалтай / Д.Сумъяадорж /
Гарын үсэг: _____
Утас: 95871256
Хог тээвэрлэлтийн захиалга өгөх, санал гомдлын
Утас: 96613002 / ХТҮХ-ийн дарга
Г.Бадамсэд/

Захиалагч тал
Өсөхтүрүү ХХК-н
Захирал
албан тушаалтай / Бадмаанямбуу /
Гарын үсэг: _____
Утас: 99170336
Хаяг: Ланд дрийлийн хойд талд 4 давхар
хүрэн судалтай шар байшин

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар **0014123**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: *"Ар си инспекшин адна ассайрс" ХХК.*

Хаяг: *ДУД-ийн 3-р хороо, Чийдвөршин гудамж
100/1 багц, 3.4 давхар.*

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: .....

"Горингийн шилтгэмжний лаборатори"

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, / гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж /анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/

Олгосон: *2022* он *12* сар *23* өдөр

Хүчинтэй хугацаа: *2024* он *12* сар *23* өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

Ван-Уул дүрэмийн аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга *Мундаг* цолтой *Д.Там-Ардын*

Дүгнэлт гаргасан:

Ван-Уул дүрэмийн аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч *Т.Ванзүл* цолтой

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2021-06-23

Дугаар: 0001907

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Ар Си инспекшн азиа ассайрс ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9011420015

Регистрийн дугаар: 5723612

Хаяг: Улаанбаатар, Хан-Уул, 3-р хороо, үйлдвэр, 100/1 тоот

Утас: 99114037

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:

Ашиглах

аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай

зөвшөөрлийг

2021.06.23-2024.12.31

хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Хавсралтад дурдсан 68 төрлийн бодис						
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт: _____

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам
Төрийн нарийн бичгийн дарга

Д. ГАНБОЛД /

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого
зохицуулалт хариуцсан мэргэжилтэн

Ц. БАТЖАРГАЛ /

“АР СИ ИНСПЕКШН АЗИА АССАЙРС”
ХХК-Д

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗАР
УЛСЫН БАЙЦААГЧИЙН ДҮГНЭЛТ

Нийслэлийн засаг захиргааны III байр,
Ж.Самбуугийн гудамж, 4 дүгээр хороо,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15170
Утас: 7777-5000, Факс: 7777-5120
E-mail: ub_info@inspection.gov.mn
<http://www.ub.inspection.gov.mn>

2020.03.26. № 02-04-190/268.
танай _____ -ны № _____ -т

Химийн бодисын агуулахын тухай

Тус газарт ирүүлсэн Хан-Уул дүүргийн 3 дугаар хороо, үйлдвэрийн гудамж, 100-1 тоотод байрлах өөрийн байранд лабораторийн химийн бодис хадгалах өрөөнд дүгнэлт гаргуулах хүсэлтээр МХЕГ-ын даргын баталсан “Баталгаажуулалтын хяналт шалгалт хийх тухай” 01/67 тоот удирдамжаар 2020 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдөр захирал М.Ганчимэг, лабораторийн эрхлэгч Ц.Гүндэгмаа нарыг байлцуулан Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Г.Удвал, Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагч Б.Мөнхбат нар хяналт шалгалт хийлээ.

“Ар Си инспекшн азиа ассайрс” ХХК нь төмөрлөг хүдэр бүх төрлийн хүрэн нүүрс болон тэжээллэг бодисын бүтээгдэхүүнийг дээж авч судалгаа шинжилгээ хийх үйл ажиллагааны улсын бүртгэлийн 9011420015 тоот гэрчилгээтэй, 5723612 тоот регистрийн дугаартай.

Тус судалгаа шинжилгээний лабоараторт ашиглагдах 60 гаруй нэр төрлийн урвалж бодисуудыг Грийн химистри ХХК, Цэцүүх трейд ХХК, Глобал ацетилен ХХК-аас авч ашиглах гэрээ байгуулсан тухайн бодисуудын хор аюулын лавлах мэдээллийн хуудастай.

Лабораторит ашиглагдах химийн бодисыг хадгалах өрөө нь 22 м² талбайд стандартад заагдсаны дагуу тохижуулан, зориулалтын химийн бодис хадгалах аюулгүй байдлыг хангасан 4 ширхэг кабин, ацетилен, аргон хий хадгалах өрөөнд 2 ширхэг аюулгүй байдлын кабин тус тус байрлуулсан, механик агааржуулалтын систем болон хяналтын камер суурилуулсан 24 цагийн харуул хамгаалалттай.

Химийн хорт бодисын шошго тэмдэглэгээ MNS5029:2011 стандартыг хангасан.

Агуулахын байранд хийсэн физик хэмжилтээр гэрэлтүүлэг 250 люкс байна.

• 115050011466

Хан-Уул дүүргийн Онцгой байдлын хэлтсээс олгосон №033/06 тоот галын аюулгүй байдлын дүгнэлттэй.

Ажилтанд химийн бодистой харицан ажиллах үеийн аюулгүй ажиллагааны хамгаалах хувцас, химийн бодис асгарсан тохиолдолд авах хариу арга хэмжээний иж бүрдэл зэргийг олгож, болзошгүй ослын үед ажиллах бэлэн байдлын төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулсан байна.

Дээрх байдлыг үндэслэн дүгнэлт болгох нь:

"Ар Си инспекшн азиа ассайрс" ХХК-ийн лабораторийн урвалж бодис хадгалах өрөө нь "Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй", "Химийн хорт болон аюултай бодис экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх болон үйлдвэрлэх, худалдах, ашиглах, худалдах, устгах журам"-ын 3.1. заалтын шаардлагыг хангаж байна.

Хэрэв хяналт шалгалтын дүн болон улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийг үндэслэлгүй гэж үзвэл Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу гомдол гаргах эрхтэй болно.

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН
УЛСЫН БАЙЦААГЧ

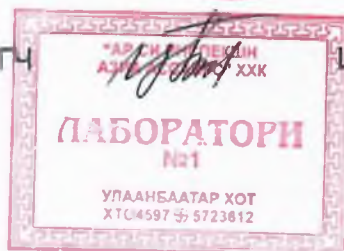
Г.УДВАЛ

ХӨДӨЛМӨРИЙН ЭРҮҮЛ АХУЙН
ХЯНАЛТЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧ

Б.МӨНХБАТ

ХҮЛЭЭН АВСАН:
ЛАБОРАТРИЙН ЭРХЛЭГЧ

Ц.ГҮНДЭГМАА

АЖЛЫН БАЙРНЫ ТҮРЭЭСИЙН ГЭРЭЭ

2014 оны 5 дүгээр сарын 8-ний өдөр

УБ хот

Иргэний хуулийн 318.1, 318.3 дахь хэсгийг үндэслэн нэг талаас СХД-ийн 15 дугаар хороо 1 дүгээр хорооллын 19 байрны 297 тоотод оршин суугч Ц.Амгаланзаяа нөгөө талаас М.Ганчимэг бид харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг.Гэрээний зүйл

1.Түрээслүүлэгч Ц.Амгаланзаяа нь ХУД-ийн 3 дугаар хороонд байрлах өөрийн өмчлөлийн У-2206022404 үлсын бүртгэлийн дугаартай байрны 3,4 давхрыг буюу нийт 320 м2 бүхий талбайг.....1 жилийн хугацаагаар түрээслэгчид түрээсээр эзэмшүүлж, ашиглуулах ба түрээслэгч нь түрээсийн талбайг эзэмшиж, ашигласны хөлсийг төлнө.

2.Түрээслэгч нь тус талбайг эрдсийн лабораторийн зориулалтаар эзэмшиж, ашиглана.

Хоёр.Түрээсийн төлбөр

1.Талбайн түрээсийн төлбөр хуанлийн нэг сар бүрт 6000000 /зургаан сая/ төгрөг байх бөгөөд тус төлбөрийг түрээслүүлэгчийн 1209 21 78 88 тоот дансанд сар бүрийн 10-ний дотор түрээслэгч нь шилжүүлсэн байна.

2.Түрээсийн талбай ашиглалттай холбогдон гарах цахилгаан, ус, хогны төлбөрийг түрээслэгч нь өөрөө хариуцах бөгөөд төлбөрийг сар бүрийн.20 дотор түрээслүүлэгчид төлөх бөгөөд түрээслүүлэгч холбогдох байгууллагад шилжүүлнэ.

3.Байрны халаалт буюу дулааны төлбөрийг дулаан ашигласан хугацаанд сар тутмын төлбөрийг түрээслүүлэгч, түрээслэгч тэнцүү хуваан төлөх ба түрээслэгч өөрт ногдох төлбөрийг сар бүрийн 20-ний дотор түрээслэгчид төлнө.

Гурав.Түрээслүүлэгчийн эрх,үүрэг

1. Түрээслүүлэгч нь түрээсийн талбайг түүний шинж байдал, түрээсийн үйл ажиллагаа явуулах боломжтой байгаа, холбогдох эд хогшилын хамт хүлээлгэн өгсөн эсэх талаар түрээслэгчийн хамт акт үйлдэн, түрээсийн талбайг тус гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс түрээслэгчид хүлээлгэн өгнө.
2. Түрээслүүлсэн талбай, хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглах, түрээсийн болон бусад ашиглалтын төлбөрийг хугацаанд нь төлөхийг түрээслэгчээс шаардах, гэрээнд заасан нөхцлийн дагуу гэрээг цуцлах, учирсан хохирлоо нэхэмжлэх эрхтэй.
3. Мөн Иргэний хуулийн 288 дугаар зүйлд заасан бусад эрх, үүргийг хүлээнэ.
4. Түрээслүүлэгч нь түрээслэгч түрээсийн талбайг зориулалтын дагуу ашиглаж байгаа нөхцөлд түүний үйл ажиллагаанд оролцох, нөлөөлөхийг хориглоно.

5. Түрээслүүлэгч нь түрээсийн байрыг зориулалтын дагуу ашиглаж байгаа эсэхийг шалгах үүднээс түрээсийн байранд түрээслэгчийг байлцуулан нэвтрэх эрхтэй.
6. Түрээслүүлэгч нь өөрийн буруутай үйл ажиллагаанаас түрээслэгчид учруулсан хохирлыг төлөх үүрэгтэй.
7. Түрээслүүлэгч түрээслэгчийн түрээсийн үйл ажиллагаатай холбоотой зардал тооцох цахилгаан, усны тоолуурыг өөрийн зардлаар суурилуулна.

Дөрөв.Түрээслэгчийн эрх,үүрэг

1.Түрээслэгч нь түрээсийн байрыг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу ашиглах бөгөөд зориулалтыг өөрчлөх шаардлагатай бол түрээслүүлэгчид мэдэгдэж, зохих зөвшөөрлийг бичгээр авна. Түрээслэгч нь түрээсийн байрын зохих газрыг зайлшгүй шаардлагын улмаас эвдэх, нураах, цоолох зэрэг тохиолдолд түрээслүүлэгчээс зөвшөөрөл авах бөгөөд гэрээ дуусгавар болсон, цуцлагдсанаас хойш 14 хоногийн дотор хуучин байдлаар нь сэргээн засварлана.

2.Түрээслэгч нь жил бүр түрээсийн байранд зайлшгүй шаардлагатай урсгал засвар хийнэ.

3.Түрээслэгч нь Иргэний хуулийн 289.7 дахь хэсэгт заасны дагуу түрээсийн шинэ гэрээг бусад этгээдээс тэргүүн ээлжинд байгуулах давуу эрхийг эдэлнэ.

4. Мөн Иргэний хуулийн 289 дугаар зүйлд заасан бусад эрх, үүргийг хүлээнэ.

5.Түрээслэгч нь байрны гадна талбай ашиглах талаар түрээслүүлэгчид шаардлага гаргах, бусад түрээслэгч нарт саад төвөг учруулахыг хориглоно.

6.Түрээслэгч нь галын болон холбогдох бусад аюулгүй байдлын үүднээс түрээсийн байрны түлхүүрийн нэг хувийг түрээслэгчид хүлээлгэн өгч болно.

7.Түрээслэгч нь түрээсийн байранд явуулах үйл ажиллагаагаа Монгол Улсын хууль,тогтоомжын дагуу явуулах бөгөөд аж ахуйн үйл ажиллагаатай холбогдон авбал зохих мэргэжлийн байгууллагуудын зөвшөөрөл, дүгнэлтийг авсан байна.

8.Үйл ажиллагаандаа ашиглах химийн бодисын ашиглалт хамгаалалтыг хариуцан, Монгол Улсад мөрдөгдөж буй холбогдох дүрэм, журмыг мөрдлөг болгох, химийн бодисын ашиглалттай холбогдон үүсч болох аюулаас урьдчилан сэргийлэх холбогдох арга хэмжээ авч, тус байранд үйл ажиллагаа явуулдаг бусад этгээдэд аюулгүй байдлын талаарх холбогдох танилцуулга, мэдээллийг өгөх үүрэгтэй бөгөөд химийн бодисын хадгалалт, ашиглалт, хамгаалалттай холбогдон бусдад учруулсан алив хохирлыг түрээслэгч тал хариуцна.

9.Түрээслэгч нь түрээслүүлэгчийн зөвшөөрөлгүйгээр түрээсийн талбайг бусдад дамжуулан түрээслүүлэхийг хориглоно.

10.Түрээслэгч нь энэхүү гэрээ дуусгавар болсон, цуцлагдсанаас хойш 7 хоногийн хугацаанд түрээсийн талбайг чөлөөлөх, хуучин байдлаар нь сэргээн засварлах үүрэгтэй

бөгөөд энэ үүргээ биелүүлээгүй бол түрээслүүлэгч өөрийн зардлаар гүйцэтгэж, барьцаанаас суутгах буюу шүүхээр нэхэмжлэх эрхтэй.

Тав.Хариуцлага

1. Түрээслүүлэгчийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас түрээслэгч ажлын байранд нэвтрэх боломжгүй болох, цахилгаан,усгүй болж түрээслэгч үйл ажиллагаагаа явуулах боломжгүй болсон хоног тутамд түрээслүүлэгч нь.....төгрөгийн торгуулийг төлнө.
2. Түрээслэгч нь түрээсийн болон цахилгаан,ус, дулааны төлбөрийг төлөөгүй хугацаа хэтрүүлсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн дүнгийн 0.5 хувийн алданги төлнө.
3. Түрээслэгчийн үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулах зорилгоор ....төгрөгийн барьцааг урьдчилан авч, түрээслүүлэгчийн .....тоот дансанд байршуулна.
4. Гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчний улмаас гэрээний талуудад хохирол учирсан тохиолдолд талууд биесийн өмнө хариуцлага хүлээхгүй.
5. Энэ гэрээний заалтыг түрээслэгч нь зөрчсөн нөхцөлд түрээслүүлэгч нь өөрт учирсан холбогдох хохирлыг барьцаанаас гаргуулж, үлдэх бусад хохирлыг шүүхийн журмаар нэхэмжлэх эрхтэй.

Зургаа.Гэрээ дуусгавар болох, цуцлах

1. Гэрээний зүйлд заасан хугацаа дууссанаар тус гэрээ нь дуусгавар болно.
2. Түрээслэгч гэрээг сунгах тохиолдолд гэрээний хугацаа дуусахаас 1-ээс доошгүй сарын өмнө түрээслэгчид урьдчилан мэдэгдэнэ.
3. Түрээслүүлэгч түрээсийн гэрээг түрээслэгчтэй сунгахгүй тохиолдолд гэрээний зүйлд заасан хугацаа дуусахаас 2-оос доошгүй сарын өмнө энэ талаар түрээслэгчид урьдчилан мэдэгдэнэ.
4. Тус түрээсийн гэрээг үргэлжлүүлэн сунгах нөхцөлд талууд тохиролцон, тус гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах эсхүл шинээр гэрээг үйлдэнэ.
5. Дараах тохиолдолд түрээслүүлэгч гэрээг цуцлах эрхийг эдэлнэ.
  - Түрээслэгч нь түрээслүүлэгч болон түүний гэр бүл, төрөл садангийн эсрэг захиргааны зөрчил, гэмт хэрэг үйлдсэн
  - Энэ гэрээний заалтыг 5 буюу түүнээс дээш удаа зөрчсөн
  - Түрээсийн төлбөрийг төлөх хугацааг 30 хоног хэтрүүлсэн
  - Түрээслүүлэгчид мэдэгдэлгүйгээр түрээсийн байрны хийц, хэлбэрийг өөрчилсөн, эвдсэн
  - Түрээсийн байрыг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу ашиглаагүй
- 6.Түрээслэгч дараах тохиолдолд гэрээг цуцлах эрх эдэлнэ.
  - Түрээслүүлэгч нь түрээслэгч болон түүний гэр бүл, төрөл садангийн эсрэг захиргааны зөрчил, гэмт хэрэг үйлдсэн
  - Түрээслүүлэгчийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас 30 буюу түүнээс дээш хоногийн хугацаагаар үйл ажиллагаагаа явуулах боломжгүй болсон

Долоо. Гэрээний бусад нөхцлүүд

1. Талууд тохиролцон үл хөдлөх хөрөнгийн түрээсийн зах зээлийн ханш өөрчлөгдсөн, төгрөгийн ханш уналт зэрэг шалтгаанаар түрээсийн төлбөрийг гэрээний хугацаанд ихэсгэж болно.
2. Энэхүү гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, нотариатаар гэрчлүүлэн, эд хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийн зохих байгууллагад бүртгүүлснээр хүчинтэй болно.

Гэрээ байгуулсан:

Түрээслүүлэгч:

Цэрэнбалжин свистей
Амгалануулаа

Рег: УМ 86083101

Handwritten signature

Handwritten signature
2014.05.07

Түрээслэгч:

Навбалсүрэн Овогтой
Тамчимт

Рег: Х167021209

2014 05 07 295

...он ... сар ... өдөр Бүртгэлийн № .....

Нийслэлийн Сүхбаатар дүүргийн
... тойргийн нотариатч Л.Мандалбалжин
энд гэрээний үнэн зөвийг гэрчилэв.
Үйлчилгээний хэлсэнд ..... хураан
Нотариатч .....

МОНГОЛ УЛС
 ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН
 УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар 00028349.8

Монгол Улсын иргэн Чулуун овгийн Цэрэнбалжин Амгаланзаяа

ЧУ86083101 /нэг иргэний өм/

Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн 3-р хороо -нь

Үйлдвэр гудамж, 100/1 шоот

Үйлдвэрлэлийн -д байршилтай
 зориулалттай

735 м.кв талбайтай

үл хөдлөх эд хөрөнгийн хууль ёсны өмчлөгч тул эрхийн улсын бүртгэлийн
 Ү-2206022409 дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.

Улсын ерөнхий бүртгэгч _____

[Signature]

Ц.Гүрэвдорж

Улсын бүртгэгч _____

[Signature]

Ц.Отгонжааргал

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

2013 11 18
 ..... он ..... сар ..... өдөр

МОНГОЛ УЛСЫН ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХ
CITIZEN IDENTITY CARD OF MONGOLIA

Овог Family name
Чулуун
Chuluun
Эцэг/эх/-ийн нэр Surname
Цэрэнбалжир
Тseregbaijir
Нэр Given name
АМГАЛАНЗАЯА
AMGALANZAYA
Хүйс Sex
Эмэгтэй / Female
Төрсөн өн, сар, өдөр
Date of birth
1986/08/31

Регистрийн дугаар Registration number
CH186083101 / Ch186083101

Олгосон байгууллага Issuing authority
Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газар
The General Authority for State Registration

Олгосон өн, сар, өдөр Date of issue
2012/08/24
Хүчинтэй хугацаа Date of expiry
2031/08/31
Хаяг Address
УБ, Сонгинсхайрхан, 15-р хороо
өвөр хороолол, 19 байр
297 тоот

MNG

МОНГОЛ УЛСЫН ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХ
CITIZEN IDENTITY CARD OF MONGOLIA

Овог Family name
Шарнууд
Sharnuud
Эцэг/эх/-ийн нэр Surname
Магвансүрэн
Magvansuren
Нэр Given name
ГАНЧИМЭГ
GANCHIMEG
Хүйс Sex
Эмэгтэй / Female
Төрсөн өн, сар, өдөр
Date of birth
1967/02/12

Регистрийн дугаар Registration number
ХЛ67021209 / KhL67021209

Олгосон байгууллага Issuing authority
Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газар
The General Authority for State Registration

Олгосон өн, сар, өдөр Date of issue
2012/06/22
Хүчинтэй хугацаа Date of expiry
0000/00/00
Хаяг Address
УБ, Баянзүрх, 6-р хороо
13 хороолол, этөч
27 байр, 22 тоот

MNG

Handwritten signature and date: 2014 08 29

МШИГЧИЙН:

УБ0232175 ЧИ57063001

(иргэний үнэмлэхийн дугаар, регистрийн дугаар)

СХД, 15-р хороо, 1-р хороолол, 19-297 тоот

(байнга оршин суугаа хаяг)

ХАМТРАН ЭЗЭМШИГЧИЙН БҮРТГЭЛ

Эцэг /эх/-ийн нэр. нэр	Иргэний үнэмлэхийн дугаар	Регистрийн дугаар

ЭРХИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ БАРЬЦААЛСАН ТУХАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

цаалагчийн нэр	Эхэлсэн огноо	Дууссан огноо	Бичилт хийсэн албан тушаалтан	
			нэр	гарын үсэг

Эрхийн хугацааны сунгалт:

аймаг (нийслэл)-ийн

сум (дүүрэг)-ын

Засаг даргын 2 оны сарын өдрийн тоот

рийг үндэслэн газар эзэмших эрхийн гэрчилгээг жилийн

гаар 2 оны сарын өдөр хүртэл сунгав.

аймаг (нийслэл)-ийн

сум(дүүрэг)-ын

ГАЗРЫН АЛБАНЫ ДАРГА / СУМЫН ГАЗРЫН ДААМАЛ

ТАМГА / ТЭМДЭГ

(гарын үсэг)

(нэр)

2 оны сарын

МОНГОЛ УЛС

**ГЭР БҮЛИЙН ХАМТЫН ХЭРЭГЦЭЭНИЙ
ЗОРИУЛАЛТААР ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН**

ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар 000704115

Хотгойд Цэдэндорж Бадмаанямбуу -д
(ургийн өсөг) (эцэг /эх/-ийн нэр) (нэр)

Улаанбаатар аймаг (нийслэл)-ийн **Хан-Уул** сум (дүүрэг)-ын

нутаг дэвсгэрт Засаг даргын 2 017 оны 10 сарын 05 өдрийн А/756 оот

шийдвэрийг үндэслэн, нэгж талбарын 178019/0055, дугаар бүхий
18639309779147

384 м² /га/ газрыг 15 жилийн хугацаатай

Хан-Уул, 3-р хороо -д
(газрын байршлын хаяг, нэр)

Контор, үйлдвэрлэл зориулалтаар

эзэмшүүлэхээр энэхүү гэрчилгээг олгов.

Нийслэл аймаг (нийслэл)-ийн сум (дүүрэг)-ын

ГАЗРЫН АЛБАНЬ ДАРГА / СУМЫН ГАЗРЫН ДААМАЛ

ТАМГА / ТЭМДЭГ

Э.Болорчулуун

(нэр)

2 017 оны 10 сарын 14

**ИРГЭН Цэдэндорж ОВОГТОЙ Бадмаанямбуу (ЧИ57063001) -н ЭЗЭМШИЖ БАЙГАА
 ГАЗРЫН БАЙРШЛЫН КАДАСТРЫН ЗУРАГ**

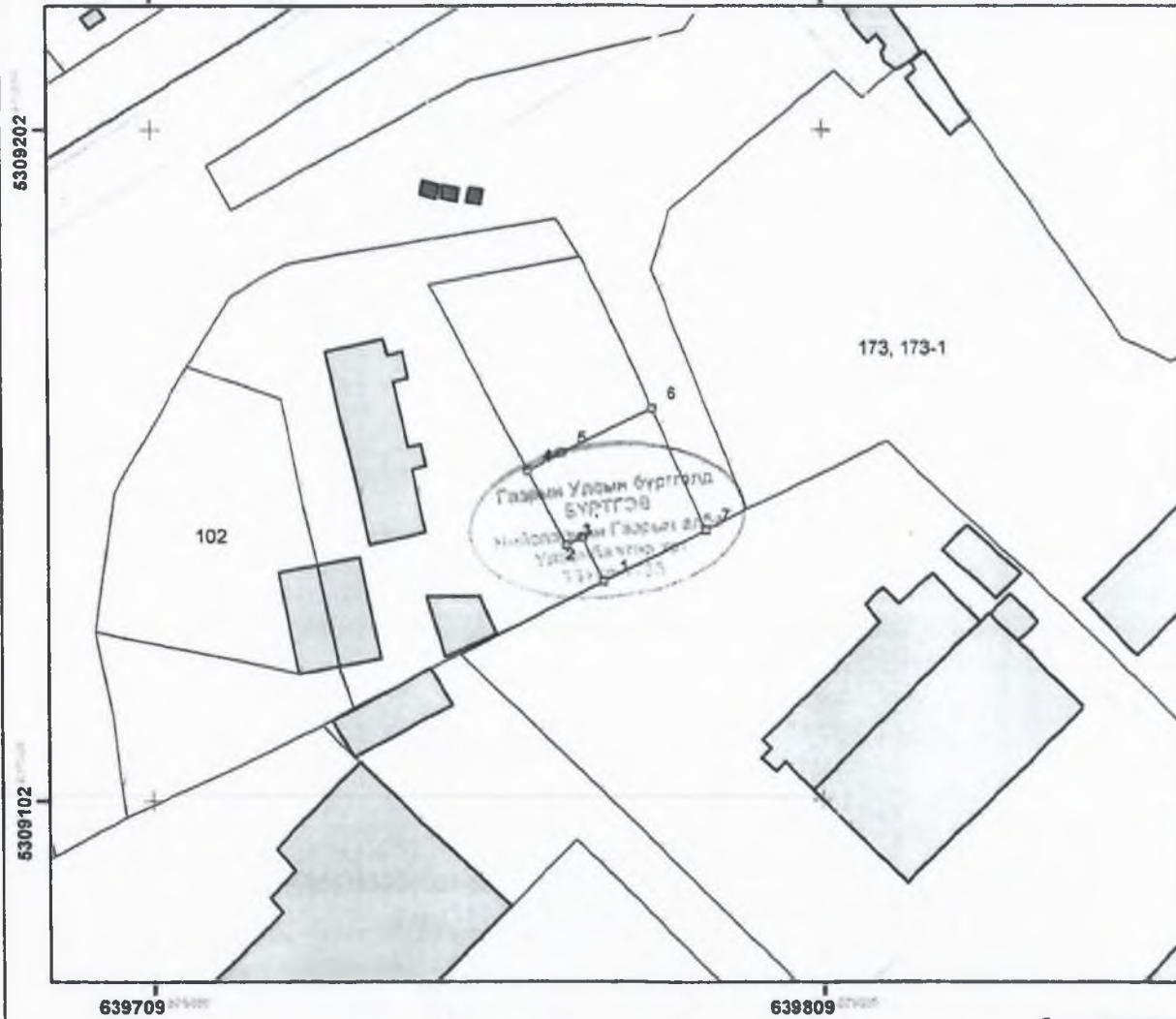
2012-07-03

Нэгж талбарын дугаар : 18639309779147

Хаяг : Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо, - гудамж, - тоот хаалга

639709

639809

№	X	Y	цэгүүд урт	
1	5309135.15	839778.82	1-2	7.27
2	5309141.73	839773.75	2-3	2.64
3	5309140.56	839771.38	3-4	2.64
4	5309151.75	839765.70	4-5	2.64
5	5309154.44	839770.65	5-6	2.64
6	5309161.19	839784.08	6-7	20.02
7	5309142.88	839792.19	7-1	17.20

Талбайн хэмжээ : 384 квадрат метр

Газрын Улсын бүртгэлд
 Зураг үйлдсэн : *[Signature]* /Ц.Шижир/
 (НГА ГАБХ мэргэжилтэн)

(Тамга) Хянасан : *[Signature]* /Ц.Төрхүү/
 (ГАБХэлтсийн дарга)

Зургийн масштаб 1:1000 (1 сантиметрт 10 метр багтана.)

■ - тэмдэгжүүлсэн
 □ - тэмдэгжүүлээгүй